

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

СИСТЕМИ ВЕНТИЛЯЦІЇ ТА КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ

Терміни та визначення понять

Умовні позначки

(EN 12792:2003, IDT)

ДСТУ EN 12792:2008

Видання офіційне

БЗ № 8–2008/510

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2014

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Технічний комітет стандартизації України «Обладнання для кондиціонування повітря і вентиляції» (ТК 57)

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: **В. Літовка** (науковий керівник); **В. Ніконов**; **Г. Михайловська**

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 14 серпня 2008 р. № 285 з 2010–01–01

3 Національний стандарт відповідає EN 12792:2003 Ventilation for buildings — Symbols, terminology and graphical symbols (Вентиляція будівель. Умовні позначення, термінологія і графічні умовні позначення) і внесений з дозволу CEN, rue de Stassart 36, B-1050 Brussels. Усі права щодо використання європейських стандартів у будь-якій формі й будь-яким способом залишаються за CEN

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати та розповсюджувати його повністю або частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України

Держспоживстандарт України, 2014

ЗМІСТ

	с.
Національний вступ	IV
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	2
4 Умовні позначки та одиниці вимірювання	49
5 Графічні умовні позначки	55
5.1 Дифузія	55
5.2 Розподілення	55
5.3 Оброблення	58
5.4 Контрольні та вимірювальні прилади	59
Додаток А Можлива структура термінів та визначень для бази даних	59
Додаток НА Абетковий покажчик українських термінів	66

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад EN 12792:2003 Ventilation for buildings. Symbols, terminology and graphical symbols (Вентиляція будівель. Умовні позначення, термінологія та графічні умовні позначення).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 57 «Обладнання для кондиціонування повітря і вентиляції».

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству України.

EN 12792:2003 підготовлено Технічним комітетом CEN/TC 156 «Вентиляція будівель», секретаріатом якого керує BSI.

Цей документ замінює CR 12792:1997.

Додаток А має інформаційний характер.

Перелік європейських стандартів, на які є посилання в цьому стандарті, та стандартів, що їм відповідають, і ступінь їх відповідності наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 — Перелік європейських і національних стандартів

Позначення європейського стандарту, на який є посилання в ДСТУ EN 12792	Позначення національного стандарту, що відповідає європейському	Ступінь відповідності
EN 779	ДСТУ 4319	Модифікований

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;
- елемент у назві стандарту «вентиляція будівель» замінено на «системи вентиляції і кондиціонування повітря»;
- текст «Вступу» до європейського стандарту включено до «Національного вступу», крім тексту двох останніх абзаців, які мають попередній довідковий характер;
- в розділ 2 «Нормативні посилання» введено «Національне пояснення», яке виділено в тексті рамкою;
- структурні елементи цього стандарту: «Титульний аркуш», «Передмову», «Національний вступ» — оформлено згідно з вимогами національної системи стандартизації України;
- позначення одиниць вимірювання замінено на позначення, які використовують в Україні в практичній діяльності;
- стандарт доповнено ключовими словами, розміщеними на останній сторінці.

Копії європейських та міжнародних стандартів можна отримати в Головному фонді нормативних документів.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**СИСТЕМИ ВЕНТИЛЯЦІЇ
ТА КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ**

Терміни та визначення понять
Умовні позначки

**СИСТЕМЫ ВЕНТИЛЯЦИИ
И КОНДИЦИОНИРОВАНИЯ ВОЗДУХА**

Термины и определения понятий
Условные обозначения

**VENTILATION AND AIR CONDITIONING
SYSTEMS**

Terms and definitions of concepts
Conditional symbols

Чинний від 2010-01-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт містить умовні позначки і терміни, які входять до європейських стандартів, що складають ряд «Вентиляція будівель», розроблений CEN/TC 156.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить через датовані й недатовані посилання вимоги з інших стандартів. Ці нормативні посилання наведено у відповідних місцях стандарту, а позначення стандартів подано нижче. Для датованих посилань більш пізні доповнення або зміни до будь-якого з цих стандартів чинні тільки у тому разі, якщо їх внесено до цього стандарту у вигляді доповнень або змін. Для недатованих посилань чинним є останнє видання (разом з доповненнями).

EN 779 Particulate air filters for general air ventilation — Determination of the filtration performance

EN ISO 5135 Acoustics — Determination of sound power levels of noise from air terminal devices, high/low velocity/pressure assemblies, dampers and valves by measurement in a reverberation room (ISO 5135:1984)

ISO 5801 Industrial fans — Performance testing using standardized airways

ISO 13349 Industrial fans — Vocabulary and definitions of categories.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 779 Повітряні фільтри для загальної вентиляції. Визначення характеристик фільтрації

EN ISO 5135 Акустика. Визначення рівнів звукової потужності пристроїв входу і виходу, кондиціонерів-доводжувачів, заслінок і клапанів вимірюванням у ревербераційній кімнаті (ISO 5135:1984)

ISO 5801 Промислові вентилятори. Методи випробування характеристик з використанням стандартних повітряних каналів

ISO 13349 Промислові вентилятори. Словник і визначення категорій.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни та визначення з EN 779, EN ISO 5135, ISO 5801, ISO 13349, і терміни та визначення, подані у таблиці 1.

Таблиця 1 — Терміни та визначення понять

<p>1 абсолютна вологість Маса водяної пари, наявна в одиниці маси сухого повітря</p>	<p><i>absolute humidity</i></p>
<p>2 абсолютний повний тиск (тиск гальмування потоку) Алгебраїчна сума повного статичного тиску та динамічного тиску в будь-якій окремій точці потоку</p>	<p><i>absolute total pressure (stagnation pressure)</i></p>
<p>3 доступність (стосовно устаткування) Устаткування вважається доступним, коли вільний підхід до нього не унеможливлений зачиненими дверима, висотою його встановлення або іншими чинниками</p>	<p><i>accessibility (as applied to equipment)</i></p>
<p>4 приладдя розподілення (див. складові частини розподілення повітря)</p>	<p><i>accessories of distribution</i></p>
<p>5 акустичне навколишнє середовище Характеристики кімнати, які визначають особливості звуку в ній щодо його сприймання на слух</p>	<p><i>acoustic environment</i></p>
<p>6 звукова та/або теплова ізоляція Оброблення внутрішніх або зовнішніх стінок повітроводу з метою зниження передачі звукової енергії вздовж повітроводу і по ньому та/або теплової енергії крізь стінки</p>	<p><i>acoustic and/or thermal insulation</i></p>
<p>7 виконавчий механізм Пристрій з електричним, гідравлічним або механічним керуванням, який діє як двигун, щоб змінювати положення рухомих пристроїв, таких як клапани</p>	<p><i>actuator</i></p>
<p>8 повітророзподільник з регулюванням витрати потоку Повітророзподільник, що містить пристрій, який може змінювати витрату потоку без впливу на напрямок або напрямки повітря, що подається до обслуговуваного приміщення (див. також повітророзподільник)</p>	<p><i>adjustable flow rate air diffuser</i></p>
<p>9 регульована ґратка (див. ґратка)</p>	<p><i>adjustable grille</i></p>

10 повітророзподільник з регулюванням потоку

Повітророзподільник, що містить вбудований пристрій, який може змінювати напрямок або напрямки повітря, що подається до обслуговуваного приміщення (див. також повітророзподільник)

adjustable pattern air diffuser

11 кондиціонування повітря

Форма оброблення повітря, за якої контролюються температура, вологість, вентиляція та чистота повітря; якщо один з цих параметрів (за винятком вентиляції) не контролюється, такий процес називають частковим кондиціонуванням повітря

air conditioning

12 устаткування кондиціонування повітря

Сукупність усіх складових частин, необхідних для забезпечення кондиціонування повітря

air conditioning installation

13 повітророзподільник

Пристрій входу або виходу повітря, який зазвичай встановлюється в стелі, має загальну круглу, квадратну або прямокутну форму і складається з різних відхилювальних пристроїв; інколи об'єднується з лопатками, перфорованими пластинами, плоскими пластинами тощо. (див. також пристрій входу/виходу повітря)

air diffuser

14 дифузія повітря

Розподілення повітря в приміщенні, що називають обслуговуванним приміщенням, яке ведеться так, щоб забезпечити певні визначені умови, такі як кратність повітрообміну, тиск, чистота, вологість, швидкість повітря і рівень шуму в визначеній зоні в цьому обслуговуваному приміщенні, яку називають робочою зоною. Зазвичай воно забезпечується пристроями входу/виходу повітря, які утворюють спільні кордони між обслуговуванним приміщенням і системою розподілення повітря

air diffusion

15 повітророзподільна стеля

Модульний пристрій входу/виходу повітря, призначений для подавання повітря розсіюванням з камери з підвищеним тиском крізь отвори або щілини в поверхні стелі або опорної рами до обслуговуваного приміщення

air diffusing ceiling

16 розподілення повітря

Транспортування визначеного потоку повітря до або з обслуговуваного приміщення, зазвичай повітроводами. Вздовж повітроводів можуть

air distribution

бути встановлені пристрої для оброблення повітря (наприклад, очищення, нагрівання, охолодження, зволоження або осушування), відомі під назвою пристрої оброблення повітря

17 повітровід

Взагалі являє собою простору оболонку, в якій переміщується повітря. Сукупність повітроводів устаткування разом з іншими елементами розподілення, вставленими в ці повітроводи, складають розподільчу мережу (або систему повітроводів).

Примітка. Зазвичай різним частинам розподільчої мережі дають різні назви (стовбури, коліна, гілки), яким важко підібрати відповідні точні визначення

air duct

18 кухонний відсмоктувач повітря

Кухонна витяжка, яка викидає зібране повітря за межі будівлі (див. також кухонна витяжка)

air extraction cooking hood

19 потік повітря

Переміщення повітря, зазвичай всередині певних границь (наприклад, повітроводів)

air flow

20 витрата потоку повітря

Масовий чи об'ємний потік повітря, що проходить крізь задану площину за одиницю часу

air flow rate

21 регулятор витрати повітря

Пристрій, який використовують для регулювання витрати повітря зміною опору (див. також клапан (або вентиль))

air flow rate controller

22 центральний кондиціонер повітря

Виготовлений заводським способом агрегат, встановлений у корпусі, що складається з секцій і містить вентилятор або вентилятори та інше устаткування, необхідне для виконання однієї чи кількох з таких функцій: циркуляція, фільтрація, нагрівання, охолодження, теплоутилізація, зволоження, осушування та змішування повітря

air handling unit

23 нагрівальний та охолоджувальний повітряні змійовики

Теплообмінники, якими тепло передається від теплоносія до повітря (нагрівальний змійовик) або в зворотному напрямку (охолоджувальний змійовик)

air heating and cooling coils

24 вологість повітря

абсолютна вологість повітря

Маса водяної пари, наявна в одиниці маси сухого повітря

air humidity

absolute air humidity

відносна вологість повітря

У вологому повітрі — співвідношення, виражене як процентне відношення дійсного тиску водяної пари до тиску насиченої пари за тією самою температурою по сухому термометру

relative air humidity

25 витік повітря

Небажані шляхи повітряного потоку в устаткованні (позначається сірим кольором)

air leakage

26 коефіцієнт витоку повітря

Герметичність, виражена як інтенсивність витоку повітря на одиницю огорожувальної поверхні

air leakage factor

27 інтенсивність витоку повітря

Витік повітря крізь складову частину або частини, на які діє тиск повітря

air leakage rate

28 забруднювач повітря

Будь-яка речовина в атмосфері, що діє на людину та її середовище (забруднювачами можуть бути рідини, тверді тіла, аерозолі, гази та запахи)

air pollutant

29 забруднення повітря

Наслідок наявності в атмосфері забруднювачів повітря

air pollution

30 рециркуляційна кухонна витяжка

Кухонна витяжка, що містить фільтри для усунення забруднювальних домішок, після чого оброблене повітря рециркулюється до кімнати (див. також кухонна витяжка)

air recirculating cooking hood

31 пристрій входу/виходу повітря

Складова частина вентиляційного устаткування, призначена для досягнення наперед визначених параметрів переміщення повітря до або з обслуговуваного приміщення. Вони можуть розподілятися на такі категорії:

Air Terminal Device (ATD)

з автоматичним регулюванням

Пристрої, що мають рухомі деталі, дія яких залежить від змін місцевих умов, таких як температура, вологість, концентрація CO₂, різниця тисків, витрата повітря тощо

automatically controlled

фіксовані

Пристрої, що не мають жодних рухомих деталей

fixed

з ручним регулюванням

Пристрої, що мають рухомі деталі, які можна налаштувати вручну (див. також складові частини систем дифузії повітря)

manually adjustable

32 доводжувач

Устаткування, призначене для розподілення повітря, що виконує вручну або автоматично одну з наведених нижче функцій або декілька з них:

- контролює швидкість або тиск і/або температуру повітря;
- контролює витрату повітря;
- змішує первинні потоки повітря, що мають різну температуру або вологість;
- змішує всередині пристрою первинне повітря з повітрям з обслуговуваного приміщення (див. також складові частини систем розподілення повітря)

Air Terminal Unit (ATU)

33 доводжувальний агрегат

Агрегат, виконаний з набору відповідних складових частин з метою виконання функцій, перелічених у статті «доводжувач»:

- корпус;
- змішувальна секція;
- регулятори витрати повітря;
- ручні заслінка або клапан.

До складу доводжувальних агрегатів можуть також входити теплообмінники, вентилятори, сопла, повітряні фільтри, пристрої входу/виходу повітря і/або шумоглушники

Air Terminal Unit assembly

34 доводжувач з вбудованим пристроєм входу/виходу

тип з контрольованим нагнітанням

Агрегат, всередині якого пристрій контролює витрату повітря, що нагнітається в обслуговуване приміщення крізь вбудований пристрій входу/виходу

тип з контрольованим входом повітря

Агрегат, всередині якого пристрій контролює витрату повітря на вході

Air Terminal Unit with integral air terminal device

discharge control type

entry air control type

35 клас герметичності по повітряю А, В, С та D (повітроводу)

Ступінь герметичності системи повітроводів, визначений на верхній межі коефіцієнта витіку повітря f (див. також витік)

air tightness class A, B, C and D (of a duct)

36 пристрій перенесення повітря

Пристрій входу/виходу, призначений для перенесення повітря з одного простору або кімнати до іншого простору або кімнати (див. також пристрій входу/виходу)

air transfer device

37 оброблення повітря

Процес, яким стан повітря змінюється стосовно різних параметрів, таких як температура,

air treatment

вміст вологи, вміст пилу, кількість бактерій, вміст газу і пари

38 відбивач потоку

Елемент, що вставляється в частини повітроводу, такі як коліна, щоб звести до мінімуму втрати тиску повітря, яке протікає крізь ці частини (див. також вирівнювачі потоку)

air turning vane

39 тип повітря

Позначення повітря, що проходить крізь устаткування вентиляції, кондиціонування чи оброблення повітря згідно з його положенням відносно цього устаткування, наприклад зовнішнє повітря, вихідне повітря, викидне повітря тощо

air type

40 швидкість повітря

Швидкість переміщення повітря в заданому напрямку, виміряна як відстань в одиницю часу

air velocity

41 провітрювання

Природна вентиляція через відчинення вікна

airing

42 робоча площа пристрою входу/виходу повітря

Частка від ділення виміряної витрати повітря на виміряну швидкість повітря за умови вимірювання обумовленим чином відповідним приладом

A_k-value (effective area of an air terminal device)

43 анемометр

Прилад для вимірювання швидкості повітря

anemometer

44 кут перетворювальної деталі

Найбільший кут між двома протилежними сторонами перетворювальної деталі

angle of a transformation piece

45 відношення сторін (прямокутного пристрою входу/виходу повітря)

Відношення більшої сторони до меншої сторони площі прямокутної центральної частини (див. також центральна частина пристрою входу/виходу повітря)

aspect ratio (of a rectangular air terminal device)

46 дефлектор примусової дії

Дефлектор, що має допоміжний пристрій, такий як вентилятор, і використовує для компенсації відсутності різниці тисків джерело енергії, відмінне від вітру

assisted cowl

47 пристрої входу/виходу з автоматичним регулюванням

(див. пристрої входу/виходу)

automatically controlled air terminal devices

48 середня ефективність фільтра Зважене середнє значення ефективності для різних визначених рівнів пилу (виражається в %)	<i>average efficiency of a filter</i>
49 осьовий вентилятор (див. типи вентиляторів)	<i>axial flow fan</i>
50 заслінка Складова частина, що застосовується для часткового перекривання потоку повітря крізь пристрій входу або виходу. Зазвичай складається з пластини або ряду пластин	<i>baffle</i>
51 збалансована вентиляція Вентиляційне устаткування, в якому витрата потоків припливного і випускного повітря відповідає розрахунковим значенням	<i>balanced ventilation</i>
52 балансування Процес налагодження значень витрати потоку в кожному контурі установки так, щоб вони відповідали розрахунковим значенням	<i>balancing</i>
53 коліно Складова частина повітроводу, що змінює напрямок потоку (див. також складова частина повітроводу)	<i>bend or elbow</i>
54 вентилятор із роздвоєним каналом (див. типи вентиляторів)	<i>bifurcated fan</i>
55 прямоточний кондиціонер Центральний кондиціонер, в якому одна чи кілька секцій розташовані за вентилятором припливного повітря	<i>blow-through unit</i>
56 розгалуження Складова частина повітроводу, що розділяє потік з одного чи декількох повітроводів на два або декілька повітроводів, або, навпаки, сполучає потоки з двох чи декількох повітроводів в одному повітроводі (Т-елементи, Y-елементи, хрестоподібні елементи тощо). До її складу можуть входити або не входити відповідні елементи	<i>branch</i>
57 опуклість, западина повітроводу чи оболонки (оболонки) Найбільша деформація стінок повітроводу чи оболонки під дією тиску нижче атмосферного (западина) або вище атмосферного (опуклість)	<i>bulging, caving of a duct or enclosure(s)</i>
58 з'єднання впритул Гранична поверхня між двома частинками металу, які треба з'єднати зварюванням	<i>butt connection</i>

59 клапан-метелик (див. клапан)	<i>butterfly damper or valve</i>
60 коефіцієнт байпасування Відношення відведеного потоку до суми головного та відведеного потоку	<i>bypass factor</i>
61 байпасний витік Небажане потрапляння необробленого повітря в оброблене між складовими частинами всередині корпусу, такими як фільтри або змійовики всередині секції	<i>bypass leakage</i>
62 калібрування Усі операції з метою визначення величини похибок вимірювального приладу	<i>calibration</i>
63 корпус Оболонка, яка зазвичай вміщує інші складові частини і в загальному випадку виконується з металу, обшитого, якщо це необхідно, матеріалом для термоізоляції та звукової ізоляції. Має по одному чи по декілька вхідних і вихідних отворів	<i>casing</i>
64 корпус центрального кондиціонера повітря Оболонка кондиціонера, всередині якої змонтовано його складові частини	<i>casing of an air handling unit</i>
65 западина (див. опуклість)	<i>caving</i>
66 радіальний вентилятор (див. типи вентиляторів)	<i>centrifugal fan</i>
67 охолоджувач Теплообмінники, в яких тепло передається від повітря до більш холодного середовища (див. також теплообмінник)	<i>chiller</i>
68 циркуляційний вентилятор (див. призначення вентиляторів)	<i>circulating fan</i>
69 чиста кімната Спеціально сконструйоване огорожене приміщення, в якому повітряне середовище контролюється щодо завислих частинок, температури, вологості, тиску повітря, моделей повітряних потоків, переміщення повітря, вібрації та освітлення	<i>clean room</i>

70 зазор (для з'єднання в системі повітроводів)

Фактична різниця розмірів між нижнім граничним розміром зовнішньої з'єднувальної деталі та верхнім граничним розміром внутрішньої з'єднувальної деталі

clearance (for ductwork connection)

71 скоба з листового металу

Профіль, отриманий профілюванням зі штаби або листа і призначений закріплювати профільовані з'єднувальні фланці з листового металу, що додаються до прямокутних повітроводів **сталева**

*cleat
sheet metal*

Короткий відрізок катаного сталевосинця, призначеного з'єднувати дві сталеві деталі, що перетинаються

steel

72 одиниця термоізоляції обшивки

Одиниця виміру ізоляції або термічного опору обшивки

clo-unit

73 вкладка

Кусок металу, що додається до фасонних частин з листового металу (наприклад, конусів, перехідників), щоб забезпечити паралельність їхніх країв з метою спрощення з'єднання з сусідніми частинами

collar

74 комбінована секція центрального кондиціонера повітря

Секція, в якій поєднано дві чи більше функції

combined section of an air handling unit

75 комфортні умови

Умови повітряного середовища в приміщенні, за яких більшість присутніх у цьому приміщенні має, за статистикою, почуватися комфортно

comfort condition

76 складова частина

Найменший функціональний елемент устаткування

component

77 складова частина центрального кондиціонера повітря

Найменший функціональний елемент центрального кондиціонера повітря

component of an air handling unit

78 складові частини систем дифузії повітря

Системи дифузії повітря налічують три основні категорії складових частин:

пристрої входу/виходу повітря

Складові частини устаткування, призначені для досягнення наперед визначених параметрів

components of air diffusion

Air Terminal Devices (ATD's)

переміщення повітря до або з обслуговуваного приміщення (ґратки, повітророзподільники тощо) (див. також пристрій входу/виходу повітря)
додаткове приладдя до пристроїв входу/виходу повітря

complementary accessories to air terminal devices

Складові частини устаткування, що застосовуються разом з пристроєм входу/виходу повітря, в деяких випадках утворюючи його невід'ємну частину, з метою досягнення наперед визначених профілю потоку повітря або витрати повітря, що надходить до пристрою входу/виходу повітря або виходить з нього (наприклад регулятори повітря, клапани, вирівнювачі потоку, заслінки тощо)

кріпильне приладдя до пристроїв входу/виходу повітря

fixing accessories for air terminal devices

Складові частини устаткування, що допомагають змонтувати та закріпити на місці пристрої входу/виходу повітря, а також їхнє додаткове приладдя, і/або обслуговувати їх (наприклад, внутрішньостінні рами, фіксувальні затискачі з заскочкою тощо)

79 складові частини розподілення повітря

components of air distribution

Системи розподілення повітря налічують три основні категорії складових частин:

елементи розподілення повітря

elements of distribution

Складові частини, призначені для забезпечення правильного розподілення повітря (див. також повітровід, складові частини системи повітроводів, клапан та вентиль тощо)

доводжувачі

Air Terminal Units (ATU's)

Устаткування, вбудоване в повітроводи або з'єднане з їхніми кінцями і призначене для контролю одного або декількох параметрів, таких як швидкість, тиск, витрата повітря і температура (див. також доводжувач)

приладдя розподілення повітря

accessories of distribution

Складники, що забезпечують монтаж та закріплення на місці елементів розподілення, огляд і обслуговування (див. також складова частина повітроводу, двері та оглядова панель тощо)

80 складова частина устаткування вентиляції або кондиціонування повітря

component of ventilation or air conditioning

Окремий функціональний елемент, що становить частину устаткування вентиляції або кондиціонування повітря

81 з'єднувач

connector

Пристрій, що застосовують для з'єднання двох складових частин однакового розміру, наприклад:

- труб;
- повітроводів;
- нарізних стрижнів

82 вентилятор протилежного обертання
(див. типи вентиляторів)

contra rotating fan

83 регулятор (доводжувач)

Пристрій, який можна застосовувати для регулювання інших складових частин всередині доводжувача, таких як вентилятор, теплообмінник тощо

control device (air terminal unit)

84 система регулювання

Система елементів, які взаємозалежать і взаємодіють так, щоб підтримувати визначені умови або впливати на них відповідним чином

control system

85 кухонна витяжка

(витяжка над плитою)

Пристрій, призначений для збирання забрудненого повітря над кухонною плитою і викидання його в приміщення або за межі приміщення; може містити чи не містити одну або декілька з перелічених нижче складових частин:

- фільтри;
- вентилятор;
- протипожежна заслінка;
- незворотний клапан

(див. також витяжка над плитою)

*cooker hood
(range hood)*

86 охолоджувач

(див. охолоджувальний апарат)

cooler

87 охолодження

Видалення явного та/або прихованого тепла

cooling

88 охолоджувальний змійовик

Теплообмінник, що видаляє тепло зі струменя повітря теплоносієм

cooling coil

89 охолоджувальне навантаження

витрата холоду

Величина охолодження за одиницю часу, яка потрібна для регулювання повітряного середовища в приміщенні

cooling load

90 центральна частина пристрою входу або виходу повітря

Частина пристрою входу або виходу повітря, розміщена всередині опуклої замкненої поверхні з мінімальною площею, в межах якої роз-

core of an air terminal device

міщено всі отвори пристрою входу або виходу повітря, крізь які може проходити повітря

91 центральна частина пристрою жалюзійного уловлювача піску

Добуток мінімальної висоти (h) і мінімальної ширини (b) переднього отвору жалюзійного уловлювача піску за знятих пластин жалюзі (див. також центральна частина пристрою входу або виходу повітря)

core area of a sand trap louver

92 дефлектор

Пристрій входу або виходу повітря, призначений для встановлення над вихідним повітроводом природної вентиляції з метою запобігати зворотному потоку та зростанню витрати потоку створенням тиску нижче атмосферного залежно від швидкості повітря. Може мати рухомі частини або не мати їх

cowl

93 площа поперечного перерізу повітроводу

Для повітроводів з круглим поперечним перерізом площа поперечного перерізу (A_c) базується на внутрішньому діаметрі (d), якщо не зазначено іншого.

Для повітроводів з прямокутним поперечним перерізом площа поперечного перерізу (A_c) базується на добутку внутрішньої висоти і внутрішньої ширини, якщо не зазначено іншого

cross-sectional area of a duct

94 поперечна циркуляція повітря

Природна вентиляція, в якій повітряний потік є наслідком, здебільшого впливу тиску вітру на фасади будівлі, а ефекти природної тяги всередині будівлі мають менше значення

cross ventilation

95 клапан (або вентиль)

Елемент, вставлений у систему розподілення повітря, або елемент системи розподілення повітря, що дає можливість змінювати повітряний опір системи і отже, змінює витрату повітря (клапани) або перекриває потік повітря повністю (вентилі), або регулює витрату повітря і додатково забезпечує перекривання потоку повітря (регульовальні вентилі)

Приклади клапанів (які також можуть називатися вентилями або регульовальними вентилями):

одностулковий клапан

дросель-клапан

З язичком, розташованим посередині або на одному з кінців (інколи цей клапан використовують як елемент, що відхиляє потік, окремо або в поєднанні з іншими елементами)

damper (or valve)

single leaf damper

клапан-метелик З двома язичками в V-подібному з'єднанні	<i>butterfly damper</i>
жалюзійний багатостулковий клапан З багатьма затворами, пластини яких розташовані одна навпроти одної або паралельно	<i>multiple leaf damper</i>
ірисова діафрагма З пластинами, що складаються з окремих секторів	<i>iris damper</i>
ударний і пропускний клапан З двома або декількома паралельними вставними пластинами, які мають щілини і положення яких відносно одна одної може регулюватися	<i>hit and miss damper</i>
шиберна заслінка З ковзною частиною, розташованою перпендикулярно до напрямку повітряного потоку	<i>slide damper</i>
96 регулювання (вентилятора) клапаном (див. методи регулювання вентиляторів)	<i>damper control (of a fan)</i>
97 секція з клапаном Секція устаткування, що містить клапан або вентиль	<i>damper section</i>
98 прогин повітроводу Найбільша деформація повітроводу під дією навантаження. Виражається як виміряна різниця відстані до площини, що пролягає через точки опори, і відстані до площини, що пролягає через найнижчу точку повітроводу після прикладання навантаження	<i>deflection of a duct</i>
99 прогин з'єднання Найбільша деформація з'єднання під дією тиску вище або нижче атмосферного. Виражається як виміряна різниця відстаней до еталонної площини зовні з'єднання під тиском і без тиску	<i>deflection of a joint</i>
100 коефіцієнт тепла розмерзання Співвідношення енергії, переданої до припливного повітря, і максимальної регенерованої енергії у вихідному повітрі за винятком притоку енергії, що йде на розмерзання	<i>defrosting heat ratio</i>
101 осушення повітря Зниження вмісту водяної пари в повітрі	<i>dehumidification</i>
102 розрахункова різниця тисків центрального кондиціонера повітря Різниця між повним манометричним тиском на виході центрального кондиціонера повітря і повним манометричним тиском на вході	<i>design pressure difference of an air handling unit</i>

<p>103 відхил Різниця між заданим значенням і перемінною величиною, що регулюється, в будь-який момент часу</p>	<p><i>deviation</i></p>
<p>104 точка роси (температура) (див. температура)</p>	<p><i>dewpoint (temperature)</i></p>
<p>105 повітряна дифузія (див. дифузія повітря)</p>	<p><i>diffusion of air</i></p>
<p>106 повітрянагрівач безпосереднього нагріву Генератор тепла, в якому тепло від згоряння випромінюється безпосередньо у повітря, що обробляється</p>	<p><i>direct fired air heater</i></p>
<p>107 коефіцієнт витрати на виході жалюзі Фактична витрата повітря на виході, поділена на теоретичну витрату повітря на виході за даної різниці тисків на жалюзі</p>	<p><i>discharge loss coefficient of a louvre</i></p>
<p>108 дифузія повітря внаслідок витиснення Дифузія повітря, під час якої передбачається мінімальне змішування припливного повітря та повітря, зовнішнього відносно пристрою входу/виходу повітря (див. дифузія повітря та пристрої входу/виходу повітря)</p>	<p><i>displacement air diffusion</i></p>
<p>109 відстань до заданої ізотахи (для дифузії повітря внаслідок витиснення) Максимальна горизонтальна відстань (L_v) від центру пристрою входу/виходу повітря до прямокутника, що описує задану ізотаху і не залежить від відстані до підлоги (див. ізотаха)</p>	<p><i>distance to the $v \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$ isovel (for displacement air diffusion)</i></p>
<p>110 відхилювальний елемент Елемент, призначений відхилювати потік повітря з одного повітроводу до іншого</p>	<p><i>diverting element</i></p>
<p>111 дверцята й оглядова панель Приладдя, призначене забезпечувати доступ до повітроводів; бувають розташовані біля тих внутрішніх частин, що потребують огляду і/або обслуговування, як, наприклад, протипожежні клапани</p>	<p><i>door and inspection panel</i></p>
<p>112 спускний кран (див. спускні пробка чи кран)</p>	<p><i>drain cock</i></p>
<p>113 спускні пробка чи кран Пробка, що виймається, або зливний натискний кран, призначені, щоб видаляти рідини, які надходять, або конденсати</p>	<p><i>drain plug or cock</i></p>

114 протяг

Небажане місцеве охолодження тіла, спричинене переміщенням повітря і пов'язане з температурою

draught

115 оцінковий ризик протягу

Прогнозований відсоток осіб, що будуть почуватися незадоволеними через протяг

draught risk rating

116 спад (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню)

Вертикальна відстань (h_v) між найнижчою горизонтальною площиною, дотичною до визначеної ізотахи, та центром ядра повітряного струменя

drop (of an air jet in mixing air diffusion)

117 двоканальний доводжувач

Доводжувальний агрегат, що має два вхідні отвори з повітроводами та засоби для автоматичного настроювання заздалегідь заданого ступеня змішування двох повітряних потоків за різних умов та для регулювання витрати повітря до необхідної величини

dual duct unit

118 плита повітроводу

Жорстка плита, що складається з ізоляційного матеріалу з покриттям з одного чи з обох боків. Зовнішнє покриття зазвичай є бар'єром для водяної пари, а також може використовуватись як повітряний бар'єр

duct board

119 з'єднувальні складові частини повітрово-воду

Засоби, призначені сприяти з'єднанню двох складових частин повітрово-воду.

Типові приклади:

- втулки;
- фланці;
- з'єднувачі;
- клиці;
- ковзні з'єднання

duct connection component

120 фітинги повітрово-воду

Складові частини системи повітрово-воду, у яких мають місце одна чи декілька змін, що стосуються перелічених нижче параметрів:

- довжина повітрово-воду;
- напрямок повітрово-воду;
- форма прямого відрізка повітрово-воду;
- площа поперечного перерізу повітрово-воду.

Прикладами фітингів повітрово-воду є:

- коліно;
- перетворення;
- розгалуження.

duct fitting

Примітка. Крім жорстких складових частин систем повітроводів є гнучкі рукава, які знижують поширення механічних і/або акустичних вібрацій між двома частинами, або спрощують збирання устаткування

121 ущільнення повітроводу

Засоби, що застосовують або для повітронепроникного ущільнення системи розподілення повітря або для зведення до мінімуму витоків з неї.

Примітка. Для досягнення цієї мети можуть застосовуватися різні методи залежно від типу з'єднання, а саме зварювання, застосування герметиків або готових ущільнювачів

duct sealing

122 крок опор повітроводу

Відстань між опорами або частота опор вздовж траси повітроводу

duct support spacing

123 опори повітроводу

Засоби для підвішування або підтримування повітроводу всередині конструкції будівлі

duct support

124 перетворення повітроводу

(див. фітинги повітроводу)

duct transformation

125 вентилятор з повітроводом

(див. призначення вентиляторів)

ducted fan

126 складові частини системи повітроводів

На практиці для спрощення виробництва, зберігання, транспортування і установлення повітроводи виготовляють із складових частин, призначених для з'єднання під час установлення. Ці складові частини бувають різних типів (див. також складова частина прямолінійного повітроводу і фітинги повітроводу)

ductwork components

127 житло

Будівля або частина будівлі, де люди зазвичай живуть, сплять, готують їжу та їдять

dwelling

128 витік повітря з житла

Загальний витік з житла, який характеризується витратою повітря за визначеної різниці тисків на оболонці житла (див. також інфільтрація повітря)

dwelling leakage

129 динамічний тиск

Тиск, еквівалентний швидкості середовища в будь-якій окремій точці

dynamic pressure

130 корисна площа

(див. еквівалентна площа)

effective area

131 корисна площа пристрою входу або виходу повітря Робоча площа, аеродинамічно виведена через величину A_k пристрою входу або виходу повітря, використовувана струменем повітря під час проходження крізь пристрій входу або виходу повітря	<i>effective area of an air terminal device</i>
132 корисна довжина повітроводу Величина, на яку прямолінійний повітровід збільшує довжину повітророзподільного устаткування	<i>effective length of a duct</i>
133 корисна довжина фітингу повітроводу Величина, на яку фітинг повітроводу збільшує довжину повітророзподільної установки	<i>effective length of a fitting</i>
134 елемент розподілення повітря (див. складові частини системи розподілення повітря)	<i>element of distribution</i>
135 коефіцієнт втрати на вході жалюзі Фактична витрата повітря на вході, поділена на теоретичну витрату повітря на вході за заданого тиску	<i>entry loss coefficient of a louvre</i>
136 еквівалентна площа або корисна площа Площа круглого отвору з гострими краями, крізь яку буде проходити повітряний потік з тією самою витратою повітряного потоку і з тим самим прикладеним тиском повітря, що і у випробовуваних виробі або приладі	<i>equivalent area or effective area</i>
137 еквівалентний діаметр прямолінійного прямокутного паралельного повітроводу Еквівалентний діаметр d_e прямолінійного прямокутного повітроводу є той діаметр круглого повітроводу, який буде спричиняти той самий спад тиску за умови, що вони мають рівні витрату повітря і коефіцієнт тертя	<i>equivalent diameter of a straight rectangular parallel duct</i>
138 ексфільтрація повітря Нерегульований прохід повітря з приміщення шляхами витoku в оболонці цього приміщення (позначають сірим кольором)	<i>exfiltration</i>
139 випускне повітря Потік повітря, що нагнітається в атмосферу (позначають коричневим кольором)	<i>exhaust air</i>
140 випускне устаткування Місцевий агрегат, який має в своєму складі всі необхідні складові частини випускного устаткування окремого житла	<i>exhaust installation</i>

141 агрегатоване випускне вентиляційне устаткування

Агрегатоване вентиляційне устаткування, призначене для випускання повітря (див. також агрегатоване вентиляційне устаткування)

exhaust ventilation installation package

142 зовнішня різниця тисків вентилятора

Різниця між повним манометричним тиском на виході вентилятора і повним манометричним тиском на вході

external fan pressure difference

143 зовнішня робота

Енергія, витрачена на подолання зовнішніх механічних сил, що діють на тіло. Зовнішня робота може також бути виражена як частка генерації метаболічної енергії, де величина частки визначає механічний к.к.д. Для більшості операцій зовнішня робота може бути знехтувана

external work

144 пристрій перенесення повітря, змонтований зовні

Пристрій, призначений забезпечувати прохід повітря крізь оболонку будівлі з мінімальним проникненням дощу, снігу, сторонніх тіл тощо. Вони можуть містити пристрої регулювання витрати повітря або не містити їх (див. також пристрій перенесення повітря)

externally mounted air transfer device

145 викидне повітря

Потік повітря, що виходить з оброблюваного приміщення (позначають жовтим кольором)

extract air

146 пристрій виходу викидного повітря

Пристрій виходу повітря, крізь який повітря залишає оброблюване приміщення

extract air terminal device

147 вихідна різниця температур

Алгебраїчна різниця між температурою викидного повітря і середньою виміряною температурою робочої зони

extract temperature differential

148 вентилятор

Обертальна лопаткова машина, яка одержує механічну енергію і використовує її через одне чи кілька робочих коліс, обладнаних лопатками, для підтримання постійного потоку повітря або іншого газу, що проходить крізь нього, і робота якої на одиницю маси, зазвичай, не перевищує 25 кДж/кг. Термін «вентилятор» означає вентилятор у тому вигляді, як він постачається, без пристроїв, які приєднуються до його входу або виходу, за винятком випадків, коли таке приєднання обумовлене (див. ISO 5801)

fan

149 примусова збалансована вентиляція

Вентиляція, що застосовує як з боку входу, так і з боку виходу повітря складові частини, яким надає руху двигун, з метою досягти розрахункового відношення витрати повітря до тиску

fan assisted balanced ventilation

150 примусова випускна вентиляція

Вентиляція, що застосовує складові частини, яким надає руху двигун, тільки з боку виходу повітря

fan assisted exhaust ventilation

151 індукційний доводжувач з примусовою вентиляцією

Доводжувач, що належить до одного з таких типів:

з постійною витратою повітря (або послідовного типу)

Агрегат, всередині якого регулюється витрата первинного повітря і це повітря змішується з повітрям, що забирається з навколишнього середовища вторинним повітрям, за допомогою постійно працюючого вбудованого вентилятора для того, щоб забезпечувати потік повітря до оброблюваного приміщення з відносно постійною витратою повітря

fan assisted induction terminal unit

constant flow rate type (also referred to as series type)

зі змінною витратою повітря (або паралельного типу)

Агрегат, всередині якого регулюється витрата первинного повітря і це повітря змішується з повітрям, що забирається з навколишнього середовища вторинним повітрям, за допомогою періодично працюючого вентилятора, який включають для того, щоб забезпечувати потік повітря до оброблюваного приміщення зі змінною витратою повітря, залежно від теплових навантажень

variable flow rate type (also referred to as parallel type)

152 індукційний доводжувач з примусовою вентиляцією з постійною витратою повітря

(див. індукційний доводжувач з примусовою вентиляцією)

fan assisted induction terminal unit with constant flow rate

153 індукційний доводжувач з примусовою вентиляцією зі змінною витратою повітря

(див. індукційний доводжувач з примусовою вентиляцією)

fan assisted induction terminal unit with variable flow rate

154 примусова припливна вентиляція

Вентиляція, де використовують складові частини, яким надає руху двигун, тільки з боку входу повітря

fan assisted supply air ventilation

155 методи регулювання вентилятора регулювання змінної швидкості

Швидкість може змінюватися або безперервно або ступінчасто двигуном зі змінною швидкістю, ковзною муфтою, коробкою передач або іншими засобами

регулювання клапаном

Продуктивність регулюється клапаном на вході або на виході вентилятора, який створює додатковий опір системи

регулювання напрямним апаратом

Вентилятор має напрямні лопатки на вході, які можна налаштувати так, щоб змінювати продуктивність вентилятора регулюванням завихрення на вході

регулювання кута лопаток (зазвичай тільки для осьових вентиляторів)

Кут лопаток робочого колеса може змінюватися під час обертання робочого колеса, при цьому положення всіх лопаток змінюється одночасно за одну операцію

(i) поворотні лопатки

Якщо кут лопаток робочого колеса може бути змінено тільки за умови стаціонарного стану робочого колеса, вважають, що вентилятор з поворотними лопатками

(ii) фіксовані лопатки

Якщо кут лопаток змінити неможливо, вважають, що вентилятор має фіксовані лопатки

*fan control methods
variable speed control*

damper control

vane control

variable blade pitch control

(i) adjustable pitch

(ii) fixed pitch

156 динамічний тиск вентилятора

Середній динамічний тиск на виході вентилятора, розрахований за масовою витратою, середньою густиною газу на виході та площею виходу вентилятора

fan dynamic pressure

157 типи вентиляторів залежно від призначення

вентилятор з повітроводом

Вентилятор для переміщення повітря у повітроводі (див. також типи компоновки вентиляторів)
вентилятор, який встановлюють у перегородці

Вентилятор, який використовують для переміщення повітря з одного приміщення в інше (див. також типи компоновки вентиляторів)

струминний вентилятор

Вентилятор для створення струменя повітря у приміщенні (див. також типи компоновки вентиляторів)

циркуляційний вентилятор

Вентилятор, який використовують для переміщення повітря всередині приміщення (див.

fan functions

ducted fan

partition fan

jet fan

circulating fan

також ISO 13349 та типи компоновки вентиляторів)

158 вхід вентилятора

Отвір, зазвичай круглий або прямокутний, крізь який повітря вперше входить до корпусу вентилятора

fan inlet

159 типи компоновки вентиляторів

Тип А

Вентилятор без повітроводів

Тип В

Вентилятор з повітроводом на виході

Тип С

Вентилятор з повітроводом на вході

Тип D

Вентилятор з повітроводами як на вході, так і на виході

fan installation types

Type (A)

Type (B)

Type (C)

Type (D)

160 вихід вентилятора

Отвір, зазвичай круглий або прямокутний, крізь який повітря остаточно виходить з корпусу вентилятора

fan outlet

161 тиск вентилятора

Різниця між тиском гальмування потоку на виході вентилятора і тиском гальмування потоку на вході вентилятора

fan pressure

162 секція вентиляторів

Секція, в якій встановлено один або декілька вентиляторів

fan section

163 статичний тиск вентилятора

Тиск вентилятора, за винятком динамічного тиску вентилятора

fan static pressure

164 вентиляторний агрегат

Корпус, в якому розміщено вентилятор і який обладнано втулковими з'єднаннями

fan unit

165 робота вентилятора на одиницю маси

Зростання механічної енергії на одиницю маси середовища, що проходить крізь вентилятор

fan work per unit mass

166 типи вентиляторів

Є п'ять основних типів вентиляторів, які визначають залежно від напрямку потоку в робочому колесі

fan types

радіальний вентилятор

Вентилятор, в якому повітря входить до робочого колеса в осьовому чи близькому до нього напрямку, а виходить з нього в напрямку, близь-

centrifugal fan

кому до паралельного радіальній площині. Робоче колесо визначається як «із загнутими назад», «нахиленими», «радіальними» або «загнутими вперед» лопатками залежно від того, як спрямований вихід лопаток по колу вентилятора відносно напрямку обертання — вперед, назад чи радіально

осьовий вентилятор

Вентилятор, в якому повітря надходить до робочого колеса і виходить з нього в осьовому напрямку відносно вентилятора

вентилятор протилежного обертання

Осьовий вентилятор з двома робочими колесами, які встановлені послідовно й обертаються у протилежних напрямках

реверсивний осьовий вентилятор

Осьовий вентилятор, спеціально сконструйований для обертання у будь-якому напрямку

гвинтовий вентилятор

Вентилятор, робоче колесо якого має малу кількість широких лопаток з однаковою товщиною, призначений для встановлення в отворі

осьовий вентилятор, що монтується на пластині

Осьовий вентилятор, в якому робоче колесо встановлено в отворі або у втулковому з'єднанні

вентилятор із роздвоєним каналом

Вентилятор, в якому двигун з прямим приводом відокремлений від потоку

167 зовнішній з'єднувач

Коротка кругла муфта, призначена для з'єднання двох складових частин повітроводу. Внутрішні кінці складових частин вставляються всередину кожного з кінців зовнішніх з'єднувачів

168 фільтр

Пристрій для видалення завислих часток з рідини або газу

169 секція фільтрів

Секція, в якій встановлено один або декілька фільтрів та відповідні рами

170 фільтрація

Видалення завислих часток з середовища або газу

171 кінцевий спад тиску на фільтрі

Максимальний робочий тиск на фільтрі, рекомендований виробником за номінального потоку повітря

axial flow fan

contra rotating fan

reversible axial flow fan

propeller fan

plate mounted axial flow fan

bifurcated fan

female connector

filter

filter section

filtration

final pressure drop of a filter

<p>172 фільтр тонкого очищення Фільтр, віднесений до одного з класів від F5 до F9 згідно з EN 779</p>	<p><i>fine filter</i></p>
<p>173 протипожежний клапан (див. протипожежний і протидимовий клапан)</p>	<p><i>fire damper</i></p>
<p>174 протипожежний і протидимовий клапан Пристрій, що вставляється між двома протипожежними відсіками системи розподілення повітря і системи дифузії повітря і призначений для запобігання поширенню вогню та диму. В нормальному положенні пристрій перебуває відкритим і закривається автоматично у разі досягнення заздалегідь визначених умов</p>	<p><i>fire and smoke damper</i></p>
<p>175 фіксований пристрій входу/виходу повітря (див. пристрій входу/виходу повітря)</p>	<p><i>fixed air terminal device</i></p>
<p>176 фіксована напрямлена ґратка (див. ґратка)</p>	<p><i>fixed directional grille</i></p>
<p>177 фіксована ненапрямлена ґратка (див. ґратка)</p>	<p><i>fixed non-directional grille</i></p>
<p>178 кріпильне приладдя для пристрою входу/виходу повітря внутрішньостінна рама</p>	<p><i>fixing accessory for an air terminal device</i></p>
<p>Окрема монтувальна рама для пристрою входу/виходу повітря, призначена для монтування на обштукатуреній поверхні</p>	<p><i>plaster frame</i></p>
<p>потайне кріплення Приладдя, яким пристрій входу/виходу повітря може бути прикріплено до отвору так, що ґвинти або інші кріпильні засоби не будуть видимі</p>	<p><i>secret (or concealed) fixing</i></p>
<p>фіксувальний затискач з заскочкою Прилад, що використовується з пристроєм входу/виходу повітря як кріпильний засіб, призначений для того, щоб легко виймати пристрій входу/виходу повітря для обслуговування або очищення. Можна також використовувати для того, щоб зробити пристрій входу/виходу сумісним зі стельовою системою (див. також складова частина системи дифузії повітря)</p>	<p><i>«snap in» fastener</i></p>
<p>179 фланець Засіб збільшити міцність повітроводу і полегшити з'єднання одної складової частини з іншою. Можна також передбачати на складових частинах повітроводу, які можуть потребувати зняття для обслуговування</p>	<p><i>flange</i></p>

<p>180 камера впорскування холодоагенту Розділювальна ємність у холодильній машині, розміщена між розширювальним пристроєм та випарником, призначена для розширювання та байпасування будь-якого дросельного газу, що створюється внаслідок зниження тиску</p>	<p><i>flash chamber</i></p>
<p>181 гнучкий повітровід Повітровід, який можна вручну стиснути чи розтиснути в поздовжньому напрямку, а також зігнути без залишкового ушкодження його поперечного перерізу</p>	<p><i>flexible duct</i></p>
<p>182 ризик незадоволеності температурою підлоги Прогнозований відсоток осіб, які будуть почуватися незадоволеними через температуру підлоги</p>	<p><i>floor temperature dissatisfaction risk</i></p>
<p>183 потік Постійний рух середовища трубами, повітроводами, каналами або крізь отвори</p>	<p><i>flow</i></p>
<p>184 вирівнювач потоку Складова частина, призначена для того, щоб вирівнювати швидкість і/або зменшувати відносну величину флуктуаційної характеристики повітряного потоку, і/або зменшувати величину можливого завихрення повітряного потоку. <i>Приклади вирівнювачів потоку такі:</i> — поворотні лопатки, які вставляються всередину спеціальних складових частин повітрово-ду з метою зменшувати флуктуаційну характеристику повітряного потоку і зменшувати неоднорідність профілю швидкості; — спрямні елементи в формі хреста або стільників, що застосовуються з метою усунення можливого завихрення повітряного потоку; — перфоровані пластини, екрани або інші засоби, що застосовуються з метою вирівнювання профілю швидкості збільшенням втрати тиску</p>	<p><i>flow equaliser</i></p>
<p>185 пристрій регулювання витрати потоку Пристрій, призначений підтримувати витрату повітряного потоку, що проходить крізь нього, на визначеному постійному рівні за умови, що різниця тисків між сторонами високого й низького тиску змінюється в межах, на які розраховане устаткування.</p>	<p><i>flow rate control device</i></p>
<p>Є різні типи пристроїв регулювання витрати потоку, а саме: механічний регулятор постійної витрати потоку Регулятор прямої дії, що одержує енергію</p>	<p><i>mechanical constant flow rate controller</i></p>

зі струменя повітря для підтримування функції постійної витрати повітря	
механічний регулятор змінної витрати потоку	<i>mechanical variable flow rate controller</i>
Регулятор прямої дії, що одержує енергію зі струменя повітря для підтримування функції постійної витрати повітря та має засоби для переналаштування заданої величини відповідно до зовнішнього сигналу	
пневматичний, електричний та інший регулятор витрати потоку	<i>pneumatic, electric etc. flow rate controller</i>
Регулятор, що одержує енергію для підтримування функції постійної витрати повітря з зовнішнього джерела. Може бути постійного або змінного типу	
регулятор витрати потоку, що спрацьовує від системи	<i>system powered flow rate controller</i>
Регулятор, що одержує енергію від динамічного тиску в повітряному потоці для підтримування функції постійної витрати повітря і може бути постійного або змінного типу	
186 регулятор витрати потоку (див. пристрій регулювання витрати потоку)	<i>flow rate controller</i>
187 характеристика витрата — тиск Відношення між витратою потоку крізь пристрій і різницею тисків на ньому	<i>flow rate pressure characteristic</i>
188 вільна частина Сума площ поперечних перерізів усіх вільних отворів, вимірених у площині максимального звуження і під прямими кутами до потоку крізь отвір	<i>free area</i>
189 вільна частина пристрою входу або виходу повітря Сума найменших площ поперечних перерізів усіх отворів пристрою входу або виходу повітря	<i>free area of an air terminal device</i>
190 коефіцієнт вільної площі Відношення вільної площі до площі центральної частини пристрою входу або виходу повітря	<i>free area ratio</i>
191 швидкість у вільній площі Витрата потоку, поділена на вільну площу пристрою входу/виходу повітря. Це може бути витрата потоку первинного або вторинного повітря	<i>free area velocity</i>
192 повністю налаштовуваний повітророзподільник Повітророзподільник, який містить два окремі вбудовані пристрої, кожний з яких виконує одну з таких функцій:	<i>fully adjustable air diffuser</i>

- a) змінює напрямок або напрямки повітря, що надходить до оброблюваного приміщення, без зміни витрати повітряного потоку
- b) змінює витрату первинного повітря без зміни напрямку або напрямків повітряного потоку, що надходить до оброблюваного приміщення (див. також повітророзподільник)

193 функціональна перевірка

Спостереження за роботою системи або пристроїв щодо відповідності специфікації без застосування спеціальних вимірювань

functional check

194 функціональне вимірювання

Вимірювання характеристик системи або пристрою щодо відповідності специфікації

functional measurement

195 к.к.д. абсорбції мастила

Відношення за вагою кількості мастила, затриманого мастиловіддільним фільтром, до еталонної величини

grease absorption efficiency

196 ґратка

Пристрій входу/виходу повітря з численними проходами для повітря

grille

регульована ґратка

ґратка, призначена змінювати напрямок або напрямки повітря, що надходить до оброблюваного приміщення. Вона складається з одного чи декількох рядів регульованих паралельних ребер

adjustable grille

фіксована напрямлена ґратка

ґратка, призначена розподіляти повітря в одному або декількох фіксованих напрямках. Вона складається з одного чи декількох рядів фіксованих паралельних ребер

fixed directional grille

фіксована ненапрямлена ґратка

ґратка, не призначена змінювати напрямок повітря. Вона може складатися з паралельних шарів, ребер, перфорованого металу, сітки, дрютяної сітки тощо

fixed non-directional grille

197 здавання устаткування

Проводження устаткування, починаючи зі стадії статичної комплектації, до повністю робочого стану відповідно до визначених вимог

handing over the installation

198 теплообмінник

Пристрій для передавання тепла від одного носія до іншого

heat exchanger

199 теплоутилізація

Утилізоване від нагрівальної системи тепло, яке в іншому разі було б змарноване

heat recovery

200 секція теплоутилізації Секція, в якій тепло і, можливо, волога передаються з одного струменя повітря до іншого, або безпосередньо, або використанням проміжного теплоносія	<i>heat recovery section</i>
201 джерело світла з відводом тепла Комбіновані джерело світла і пристрій виходу повітря, який викиданням повітря знижує вплив тепла, що передається до оброблюваного приміщення, і/або утилізує частину тепла, генерованого джерелом світла	<i>heat removal luminaire</i>
202 нагрівання Передавання тепла від одного тіла або носія до іншого	<i>heating</i>
203 нагрівальний змійовик Теплообмінник, який переносить тепло до повітряного струменя, використовуючи теплоносій	<i>heating coil</i>
204 теплове навантаження Інтенсивність нагрівання, потрібна для заміщення втрати тепла з контрольованого приміщення	<i>heating load</i>
205 висота заданої ізотахи (для дифузії повітря внаслідок витиснення) Максимальна вертикальна відстань від підлоги (або еталонної площини) до заданої ізотахи	<i>height of the $v \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ isovel (for displacement air diffusion)</i>
206 HEPA-фільтр Високоєфективний повітряний фільтр (High Efficiency Particulate Air filter), класи від H10 до H14, згідно з EN 779	<i>HEPA-filter</i>
207 ударний і пропускний клапан або вентиль (див. клапан або вентиль)	<i>hit and miss damper or valve</i>
208 зволоження Додавання водяної пари до струменя повітря або у приміщення	<i>humidification</i>
209 ефективність зволоження Співвідношення між масою води, випареною зволожувачем, і теоретичною масою, потрібною для досягнення насичення за заданої температури	<i>humidification efficiency</i>
210 секція зволожувача Секція, в якій до повітря додається водяна пара	<i>humidifier section</i>

211 секція зволожувача центрального кондиціонера повітря Секція, в якій до повітря додається водяна пара	<i>humidifier section of an air handling unit</i>
212 вологість Вміст водяної пари у визначеному просторі	<i>humidity</i>
213 мішана вентиляція Вентиляція, де природна вентиляція може принаймні в деякий період підтримуватися або замінитися механічною вентиляцією	<i>hybrid ventilation</i>
214 гідравлічний діаметр Діаметр круглого повітроводу, який за умови однакової швидкості повітря і однакового коефіцієнта тертя буде спричиняти той самий спад тиску, що і (прямокутний) повітровід, який розглядається	<i>hydraulic diameter</i>
215 гігрометр Прилад, що дає можливість визначити значення вологості проби повітря або іншого середовища	<i>hygrometer</i>
216 діаметр по кінчиках лопаток (вентилятора) Діаметр по кінчиках лопаток визначається як максимальний діаметр, виміряний по кінчиках лопаток робочого колеса	<i>impeller tip diameter (of a fan)</i>
217 кімнатне повітря Повітря в оброблюваній кімнаті або зоні (позначають сірим кольором)	<i>indoor air</i>
218 якість кімнатного повітря Ознаки мікроклімату всередині будівлі, зокрема, газового складу, вологості, температури і забруднення	<i>indoor air quality</i>
219 індуковане повітря Вторинне повітря, індуковане первинним повітрям	<i>induced air</i>
220 температура індукованого повітря (див. температура)	<i>induced air temperature</i>
221 коефіцієнт ежекції (пристрою входу/виходу повітря) Співвідношення витрати індукованого в приміщенні повітря і витрати первинного повітря для пристрою входу/виходу повітря	<i>induction rate (of an Air Terminal Device)</i>
222 ежекційний пристрій входу/виходу припливного повітря Пристрій входу/виходу повітря, в якому первинне повітря з повітроводу індукує потік повітря	<i>induction supply air terminal device</i>

з оброблюваного приміщення (вторинного повітря) так, що всередині пристрою має місце високий рівень змішування повітря з цих двох джерел. Такий пристрій не містить жодних засобів оброблення повітря

223 ежекційний доводжувач (за винятком вентиляційного доводжувача)

Доводжувач, який за рахунок конфігурації входу (входів) первинного повітря може індукувати вторинне повітря з навколишньої атмосфери, перш ніж повітря буде подане до оброблюваного приміщення. Витрата первинного повітря може бути змінною або постійною.

Вхідний отвір (вхідні отвори) для вторинного повітря може бути фіксованим або регульованим ручним дистанційним регулятором.

Доводжувач може бути обладнаний теплообмінником на вході (входах) або вторинного, або первинного повітря

induction terminal unit (excluding fan-powered terminal unit)

224 інфільтрація повітря

Нерегульований прохід повітря до приміщення шляхами витoku в оболонці цього приміщення (позначають зеленим кольором)

infiltration

225 довжина вставлення

(див. довжина перекривання)

insertion length

226 внесені втрати погодних жалюзі

Різниця проникності змодельованого дощу між випробуваним зразком і каліброваною пластиною за тих самих умов випробування

insertion loss of a weather louvre

227 оглядова панель

(див. дверцята й оглядова панель)

inspection panel

228 ізоляційна здатність одягу

Опір передачі явного тепла, забезпечуваний комплектом одягу. Описується як внутрішня ізоляція між шкірою і поверхнею одягу за винятком опору, надаваного шаром повітря, що оточує тіло в одязі

insulation of clothing

229 інтенсивність внутрішнього витoku повітря

Витік повітря між двома струменями повітря всередині секції

internal air leakage rate

230 внутрішнє теплове навантаження

Тепло, генероване всередині оболонки будівлі джерелами тепла, відмінними від джерел, що належать устаткованню

internal heating load

<p>231 внутрішня витрата індукваного повітря (пристрій входу/виходу повітря) Об'єм повітря, індукваного за одиницю часу до потоку первинного повітря всередині пристрою входу/виходу повітря</p>	<p><i>internally induced air flow rate (air terminal device)</i></p>
<p>232 пристрій перенесення повітря, змонтований у приміщенні Пристрій, призначений забезпечувати прохід повітря між двома внутрішніми приміщеннями (див. також пристрій перенесення повітря)</p>	<p><i>internally mounted air transfer device</i></p>
<p>233 ірисова діафрагма (див. клапан і вентиль)</p>	<p><i>iris damper and valve</i></p>
<p>234 ізотаха Гранична лінія точок з однаковою середньою швидкістю</p>	<p><i>isovel</i></p>
<p>235 струминний вентилятор (див. призначення вентиляторів)</p>	<p><i>jet fan</i></p>
<p>236 витік через устаткування Протікання повітря всередину або назовні крізь тріщини в певній частині устаткування вентиляції або кондиціонування повітря, спричинене різницею тисків</p>	<p><i>leakage of an installation</i></p>
<p>237 лінійний повітророзподільник Пристрій входу/виходу повітря з однією щільною або численними щілинами, кожна з яких має відношення сторін не нижче ніж 10:1. Кожна щілина може складатися з окремих елементів. Кожна щілина може мати чи не мати регульований елемент або елементи для того, щоб змінювати напрямок або напрямки повітря або витрату повітря, яке подається до оброблюваного приміщення</p>	<p><i>linear air diffuser</i></p>
<p>238 лінійна ґратка Ґратка, у якої відношення сторін не нижче ніж 10:1 (див. також ґратка)</p>	<p><i>linear grille</i></p>
<p>239 місцева швидкість повітря Швидкість у визначеній точці в струмені повітря у визначений час</p>	<p><i>local air velocity</i></p>
<p>240 місцева середня швидкість повітря Модуль усередненого за часом вектора швидкості в точці струменя повітря. Модуль швидкості (а отже, три його перпендикулярні одна до одної складові частини u, v, w) в будь-якій точці турбулентного струменя під-</p>	<p><i>local mean air velocity</i></p>

дається флуктуаціям відносно часу. Усереднений за часом вектор швидкості — це вектор, у якому кожна складова частина усереднена відносно часу

241 виміряна місцева середня швидкість повітря Виміряне значення місцевої середньої швидкості повітря	<i>local measured mean air velocity</i>
242 жалюзі Пристрій, що складається із з'єднаних паралельних похилих пластин, призначених пропускати повітря, водночас бути засобом захисту від впливів навколишнього середовища (див. також пристрій входу/виходу повітря, змонтований зовні)	<i>louvre</i>
243 пристрій входу/виходу з низькою швидкістю Пристрій входу/виходу повітря, призначений для вентиляції з терморегулюванням, наприклад із застосуванням витискання потоку	<i>low velocity air terminal device</i>
244 нижня межа повітроводу Алгебраїчна різниця між мінімальною межею розміру і відповідним номінальним розміром	<i>lower limit (of a duct)</i>
245 внутрішній з'єднувач Коротка кругла муфта, призначена для з'єднання двох складових частин спірального повітроводу. Кінці внутрішнього з'єднувача вставляють всередину кінців спіральних труб	<i>male connection</i>
246 манометр Прилад для вимірювання тиску в середовищі	<i>manometer</i>
247 ручний клапан Пристрій, який може бути застосований для того, щоб вручну регулювати витрату потоку повітря (див. також клапан і вентиль)	<i>manual damper</i>
248 ручний вентиль Пристрій, який може бути застосований для того, щоб вручну перекривати потік повітря (див. також клапан і вентиль)	<i>manual valve</i>
249 пристрій входу/виходу повітря з ручним регулюванням (див. пристрій входу/виходу повітря)	<i>manually adjusted air terminal device</i>
250 масова витрата потоку Маса речовини, яка проходить крізь задану поверхню, поділена на час	<i>mass flow rate</i>

251 середня виміряна температура робочої зони (див. температура)	<i>mean measured temperature of the occupied zone</i>
252 середня радіаційна температура (див. температура)	<i>mean radiant temperature</i>
253 вимірювальна станція Елемент, який вставляється в середину повітроводу з метою полегшити визначення температури повітря, вологості повітря, витрати потоку повітря і/або тиску	<i>measurement station</i>
254 механічний регулятор постійної витрати повітря (див. регулятор витрати повітря)	<i>mechanical constant flow rate controller</i>
255 механічний регулятор змінної витрати повітря (див. регулятор витрати повітря)	<i>mechanical variable flow rate controller</i>
256 механічна вентиляція Вентиляція складовими частинами переміщення повітря, що працюють від двигуна	<i>mechanical ventilation</i>
257 мет-одиниця Інтенсивність метаболізму людини, що сидить нерухомо (1 мет = 58,2 Вт/м ²)	<i>met-unit</i>
258 інтенсивність метаболізму Інтенсивність вироблення енергії організмом, яка змінюється залежно від виконуваної роботи	<i>metabolic rate</i>
259 змішане повітря Повітря, яке містить два струмені повітря або більше (позначають додатним кольором)	<i>mixed air</i>
260 дифузія змішаного повітря Дифузія повітря, яка передбачає змішування припливного і повітря приміщення (див. також клапан і вентиль)	<i>mixed air diffusion</i>
261 змішувальна секція центрального кондиціонера повітря Секція, в якій відбувається регульоване змішування потоку зовнішнього повітря і потоку рециркуляційного повітря. Ця секція зазвичай складається з одного клапана на кожний потік повітря і змішувальної камери	<i>mixing section of an air handling unit</i>
262 змішувальна секція доводжувача Секція для змішування двох струменів повітря, що відрізняються температурою або вологістю;	<i>mixing section of an air terminal unit</i>

має два вхідні отвори з клапаном або клапанами, які регулюють витрату потоку повітря, що нагнітається до корпусу.

Ці клапани можуть приводитися в дію електронними або пневматичними урухомниками або безпосередньо тиском системи.

Ця секція може бути відокремлена від усього корпусу або його частини

263 жалюзійний багатостулковий клапан або вентиль
(див. клапан і вентиль)

multiple leaf damper or valve

264 природна вентиляція

natural ventilation

Вентиляція крізь шляхи витoku (інфільтрація) або отвори (вентиляція) в будівлі, яка обумовлена різницями тиску і в якій не задіяні складові частини переміщення повітря, що працюють від двигуна:

- провітрювання;
- шахтна циркуляція повітря;
- поперечна циркуляція повітря

265 номінальний робочий тиск нижче атмосферного

negative rated operating pressure

Випробуваний максимальний тиск нижче атмосферного, за якого визначено номінальний тиск повітроводу

266 номінальна довжина гнучкого повітроводу

nominal length of a flexible duct

Фактична довжина гнучкого повітроводу після розтиснення і в ненапруженому стані

267 номінальна довжина жорсткого повітроводу

nominal length of a rigid duct

Фактична довжина жорсткого повітроводу без фітінгів або складових частин

268 номінальний розмір пристрою входу або виходу повітря

nominal size of an air terminal device

Номінальне значення габаритних розмірів підготовленого отвору (повітроводу), в якому передбачається встановлення пристрою входу або виходу повітря.

Примітка. Для повітророзподільника номінальний розмір зазвичай визначається як розмір повітроводу, в який буде вставлятися шийка пристрою

269 номінальний розмір повітроводу і фітінгу

nominal size of duct and fitting

Еталонний розмір, що використовується для позначення, розрахунку і застосування повітроводу і фітінгу

270 незворотний клапан

Пристрій, який дозволяє протікання повітря тільки в заздалегідь визначеному напрямку

non return damper

271 здатність до нереверсивного потоку

Здатність пристрою перенесення повітря запобігати реверсивному потоку повітря за інвертування різниці тисків Δp на ньому

non reverse flow ability

272 сопло

Пристрій входу/виходу повітря, призначений максимально перетворювати енергію статичного тиску в динамічну енергію і, таким чином, створювати максимальний викид завдяки мінімальному завантаженню

nozzle

273 робоча зона

Об'єм повітря, обмежений горизонтальними та вертикальними площинами. Вертикальні площини зазвичай паралельні стінам кімнати. Типові значення для робочої зони наведені в таблиці нижче. Якщо не обумовлено іншого, треба застосовувати значення за замовчуванням.

Примітка. Робоча зона в кімнаті — це простір, в якому люди зазвичай перебувають і яка відповідає вимогам до навколишнього середовища в кімнаті.

occupied zone

Елемент	Відстань від внутрішньої поверхні елементів	
	Типовий діапазон, м	Значення за замовчуванням, м
Зовнішні вікна, двері та радіатори	0,50 — 1,50	1,00
Зовнішні та внутрішні стіни	0,25 — 0,75	0,50
Підлога (нижня межа)	0,00 — 0,20	0,10
Підлога (верхня межа)	1,30 ^a — 2,00 ^b	1,80

^a Головним чином, люди, що сидять.

^b Головним чином, люди, що стоять.

Для зовнішніх стін, що мають вікна або двері, за діючий беруть елемент з менш жорсткою вимогою

274 запах

Якість газів, рідин або частинок, які стимулюють орган нюху

odour

275 час розсіювання запаху

Час, потрібний для зниження запаху, починаючи з заданої концентрації до певного рівня; визначається стандартним випробуванням

odour dispersion time

276 коефіцієнт зниження запаху

Ефективність зниження пристроєм запахів

odour reduction factor

277 отвори центрального кондиціонера повітря Отвори, крізь які повітря надходить до центрального кондиціонера повітря або виходить з нього, а саме отвори для зовнішнього повітря, припливного повітря, рециркуляційного повітря і випускного повітря	<i>openings of an air handling unit</i>
278 робоча температура (див. температура)	<i>operative temperature</i>
279 оптимальна робоча температура (див. температура)	<i>optimum operative temperature</i>
280 зовнішнє повітря Регульоване повітря, що надходить до системи або отвору ззовні без будь-якої обробки (позначають зеленим кольором)	<i>outdoor air</i>
281 загальний коефіцієнт теплообміну Тепловий потік на площу заданої конструкції і на загальну різницю температур в один градус	<i>overall heat transfer coefficient</i>
282 довжина перекривання Довжина, на яку фітинг або повітровід перекриває з'єднувальний повітровід	<i>overlap length</i>
283 концентрація кількості частинок Кількість частинок в одиниці об'єму випробувального повітря	<i>particle number concentration</i>
284 вентилятор, що встановлюється у перегородці (див. призначення вентиляторів)	<i>partition fan</i>
285 проникність крізь фільтр Пропорція концентрації частинок, виміряна за фільтром (виражають у відсотках)	<i>penetration through filter</i>
286 перфорована пластина (див. вирівнювач потоку)	<i>perforated plate</i>
287 припустимий діапазон Діапазон фізичної величини, який відповідає різним параметрам для кожної з категорій того чи іншого навколишнього середовища	<i>permissible range</i>
288 площинна радіаційна температура (див. температура)	<i>plane radiant temperature</i>
289 внутрішньостінна рама (див. кріпильне приладдя для пристрою входу/виходу повітря)	<i>plaster frame</i>

290 осьовий вентилятор, що монтується на пластині (див. типи вентиляторів)	<i>plate mounted axial flow fan</i>
291 повітророзподільвальна камера Складова частина, що утворює інтерфейс між системою повітроводів і одним чи декількома пристроями входу/виходу повітря; за рахунок конструктивних особливостей або розміщення в ній приладдя вона може також використовуватися для вирівнювання тиску і/або швидкості повітря в пристрої входу/виходу повітря	<i>plenum box</i>
292 забруднення Наявність небажаних елементів, шкідливих для комфорту, здоров'я, матеріального стану людей чи середовища (до забруднення належать такі елементи, як шум, вібрація, запахи, гази)	<i>pollution</i>
293 номінальний робочий тиск вище атмосферного Визначений випробуванням максимальний тиск, що перевищує атмосферний, за якого визначено номінальні характеристики повітроводу	<i>positive rated operating pressure</i>
294 прогнозовані усереднені результати опитування Показник, що прогнозує усереднене значення результатів опитування великої групи осіб щодо їхнього відчуття теплового комфорту, вираженого за 7-бальною шкалою	<i>predicted Mean Vote (PMV)</i>
295 прогнозований відсоток незадоволених осіб Показник, що прогнозує відсоткову частину великої групи осіб, яка вірогідно буде відчувати тепловий дискомфорт у цілому (а не окремих частин тіла); наприклад, буде відчувати надмірне тепло або надмірний холод	<i>predicted Percentage of Dissatisfied (PPD)</i>
296 різниця тисків Різниця значень тиску, виміряного в двох точках або на двох рівнях у рідинах або газах	<i>pressure difference</i>
297 спад тиску Різниця повного тиску між двома точками в устаткованні, яка зазвичай буває спричинена опором потоку внаслідок тертя в повітроводі або складовій частині	<i>pressure drop</i>
298 коефіцієнт тиску Випробувальне співвідношення між тиском всмоктування і тиском, що виникає внаслідок	<i>pressure factor</i>

швидкості повітря, яке проходить крізь зонт або даховий вихідний отвір

299 граничний тиск водонепроникності

Максимальна різниця тисків, за якої забезпечено водонепроникність за умов випробування

pressure limit of watertightness

300 граничний тиск водонепроникності пристрою входу/виходу повітря

Максимальна різниця тисків, за якої забезпечено водонепроникність за умов випробування

pressure limit of watertightness of an air terminal device

301 втрата тиску

(див. спад тиску)

pressure loss

302 коефіцієнт втрати тиску

Коефіцієнт для механічної втрати енергії внаслідок потоку

pressure loss coefficient

303 первинне повітря

Повітря, що надходить до оброблюваного приміщення

primary air

304 витрата потоку первинного повітря

Маса чи об'єм повітря, що надходить за одиницю часу до пристрою входу/виходу припливного повітря з повітроводу, розташованого перед цим пристроєм або з повітрозбірної камери. Також це може бути повітря, що виходить крізь отвір і надходить до приміщення

primary air flow rate

305 температура первинного повітря

Температура потоку первинного повітря

primary air temperature

306 гвинтовий вентилятор

(див. типи вентиляторів)

propeller fan

307 жалюзі від дощу (більш поширена назва — погодні жалюзі)

Пристрій, призначений для того, щоб забезпечувати прохід зовнішнього або випускного повітря, водночас зводячи до мінімуму потрапляння в приміщення дощу (див. також жалюзі)

rain louvre (commonly called weather louvre)

308 витяжка над плитою

(див. кухонна витяжка)

range hood

309 рециркуляційне повітря

Викидне повітря, яке повертається до центрального кондиціонера повітря (позначають жовтогарячим кольором)

recirculation air

<p>310 рециркуляційний центральний кондиціонер повітря Центральний кондиціонер повітря, що обробляє тільки рециркуляційне повітря</p>	<p><i>recirculation air handling unit</i></p>
<p>311 еталонна температура повітря в приміщенні з вентиляцією витисненням Середнє арифметичне принаймні п'яти вимірювань на висоті 1,1 м над підлогою і за межами зони, що перебуває під безпосереднім впливом пристрою входу/виходу повітря</p>	<p><i>reference air temperature of a room with displacement ventilation</i></p>
<p>312 реверсивний осьовий вентилятор (див. типи вентиляторів)</p>	<p><i>reversible axial flow fan</i></p>
<p>313 підйом (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню) Вертикальна відстань (h_v) між найвищою горизонтальною площиною, дотичною до визначеної ізотакси, та центром ядра повітряного струменя</p>	<p><i>rise (of an air jet in mixing air diffusion)</i></p>
<p>314 даховий вихідний отвір Пристрій входу/виходу повітря, що використовується з механічним вентиляційним устаткуванням</p>	<p><i>roof outlet</i></p>
<p>315 швидкість повітря в приміщенні Середнє арифметичне значення швидкості, обчислене, виходячи з різних вимірних місцевих середніх швидкостей повітря в робочій зоні</p>	<p><i>room air velocity</i></p>
<p>316 смугова ефективність відкидання жалюзійного уловлювача піску Ефективність жалюзійного уловлювача піску за будь-якої швидкості потоку крізь жалюзі — це загальна вага відкинутого піску (m_u), поділена на загальну вагу поданого піску (m_i)</p>	<p><i>sand rejection efficiency of a sand trap louvre</i></p>
<p>317 жалюзійний уловлювач піску Пристрій, призначений для того, щоб забезпечувати прохід зовнішнього або випускного повітря, водночас зводячи до мінімуму потрапляння в приміщення завислих у повітрі піщинок (див. також жалюзі)</p>	<p><i>sand trap louvre</i></p>
<p>318 тиск насичення водяної пари Тиск, за якого водяна пара і рідина або водяна пара і тверде тіло можуть бути в рівновазі за заданої температури</p>	<p><i>saturation pressure of vapour</i></p>
<p>319 вторинне повітря Повітря, що домінує в оброблюваному приміщенні (позначають жовтим кольором)</p>	<p><i>secondary air</i></p>

320 потайне кріплення (див. кріпильне приладдя для пристрою входу/ виходу повітря)	<i>secret (or concealed fixing)</i>
321 секція центрального кондиціонера по- вітря Функціональний елемент центрального конди- ціонера повітря, що складається з одної або де- кількох складових частин, розміщених в одному корпусі	<i>section of air handling unit</i>
322 давач Прилад або інструмент, призначений виявляти та вимірювати змінну величину	<i>sensor</i>
323 задане значення Значення регульованої змінної величини, на яке налаштований регулювальний пристрій	<i>set point</i>
324 шахтна циркуляція повітря Природна вентиляція повітроводом, встановле- ним вертикально (тобто під кутом 90°) або під кутом не менше ніж 45°	<i>shaft ventilation</i>
325 екранування житлового приміщення Перешкода поруч з житловим приміщенням, яка впливає на інфільтрацію або вентиляцію	<i>shielding of a dwelling</i>
326 короткий цикл повітря, зовнішній Пряма рециркуляція випускного повітря із зов- нішнім повітрям	<i>short circuit of air external</i>
327 короткий цикл повітря, внутрішній Прямий викид припливного повітря до того, як воно буде брати участь в обробленні повітря в приміщенні	<i>short circuit of air internal</i>
328 одноканальний доводжувач Одноканальний доводжувальний агрегат з од- ним входом, що має повітровід, і з пристроєм для регулювання витрати повітря або вручну (залежно від тиску), або автоматичними засоба- ми до величини, яка може підтримуватися або не- змінною, або змінною (незалежно від тиску)	<i>single duct unit</i>
329 одностулковий клапан або вентиль дро- сель-клапан (див. клапан і вентиль)	<i>single leaf damper or valve</i>
330 розмір вентилятора Розмір вентилятора — це номінальний діаметр по кінчиках лопаток, який визначається як діа- метр по кінчиках лопаток робочого колеса, на	<i>size designation of a fan</i>

якому побудована конструкція цього вентилятора

331 шиберна заслінка або шиберний вентиль
(див. клапан і вентиль)

slide damper or valve

332 ковзне з'єднання

Зазвичай застосовується на малих прямокутних повітроводах, щоб з'єднувати дві складові частини між собою. Зазвичай таке з'єднання складається з зовнішнього з'єднувача на кінці одної зі складових частин, в який вставляється внутрішній кінець сусідньої складової частини. Ковзні з'єднання можуть також виконуватися з подовженим внутрішнім з'єднувачем, щоб забезпечити певний лінійний допуск у складеному вузлі

slip joint

333 протидимовий клапан

(див. протипожежний і протидимовий клапан)

smoke damper

334 фіксувальний затискач із заскочкою

(див. кріпильне приладдя для пристрою входу/виходу повітря)

'snap in' fastener

335 секція глушіння шуму

Секція, в якій знижується шум, що передається до повітроводу або назовні

sound attenuating section

336 шумоглушник

Елемент, встановлений у систему розподілення повітря і призначений знижувати шум у системі, який передається повітрям

sound attenuator

337 зниження шуму

(шумоглушіння)

Зниження енергії звуку

sound reduction (attenuation)

338 розширення (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню)

Максимальна відстань (d_v) між двома вертикальними площинами, дотичними до визначеної ізотакси, та перпендикулярними до центру ядра повітряного струменя. Може бути два різних розширення, які не завжди дорівнюють одне одному: одне — для лівого боку, інше — для правого (якщо дивитися на оброблюване приміщення з боку пристрою входу/виходу припливного повітря)

spread (of an air jet in mixing air diffusion)

339 природна тяга

Різниця тисків, спричинена різницею густини повітря в приміщенні й зовнішнього повітря зав-

stack effect

дяки різниці температури повітря в приміщенні і зовнішнього повітря

340 стандартне повітря

Атмосферне повітря з густиною $1,2 \text{ кг}\cdot\text{м}^{-3}$ за $20 \text{ }^\circ\text{C}$, $101\,325 \text{ Па}$ ($1\,013,25 \text{ мбар}$) і відносної вологості 65%

standard air

341 статичний тиск

Загальний тиск, за винятком динамічного тиску

static pressure

342 статичний манометричний тиск

Статичний тиск відносно атмосферного

static gauge pressure

343 елемент жорсткості

Рами, поперечники і подібні елементи, що підвищують жорсткість стінок повітроводів з метою зменшити ризик вібрації, спричиненої швидкістю повітря, і/або зміцнити повітровід проти тиску повітря

stiffener

344 прямокутна складова частина повітроводу

Складова частина повітроводу з постійним прямокутним перерізом вздовж всієї складової частини; може бути як жорсткою, так і гнучкою (гнучким називають повітровід, напрямок якого можна змінювати без застосування жодного фітингу)

straight duct component

345 площа поверхні прямокутного повітроводу

Добуток внутрішнього периметра повітроводу та його довжини

straight duct surface area

346 елемент вирівнювання

(див. вирівнювач потоку)

straightening element

347 припливне повітря

Потік повітря, що надходить до обслуговуваного приміщення, або повітря, що заходить до системи після будь-якого оброблення (позначають тим чи іншим кольором залежно від кількості термодинамічних оброблень)

supply air

Кількість термодинамічних оброблень	Колір
Жодного	зелений
1	червоний
2 чи 3	блакитний
4	фіолетовий

<p>348 витрата припливного потоку Кількість повітря, що надходить до пристрою входу/виходу припливного повітря з повітроводу, розташованого перед ним</p>	<p><i>supply air flow rate</i></p>
<p>349 пристрій входу/виходу припливного повітря Пристрій входу/виходу повітря, крізь який повітря надходить до оброблюваного приміщення. Він має конструкцію, що забезпечує заздалегідь передбачені комфортні умови щодо температури, швидкості повітряного потоку, вологості і шуму в робочій зоні</p>	<p><i>supply air terminal device</i></p>
<p>350 перепад температур припливного повітря Алгебраїчна різниця між температурою припливного повітря і середньою виміряною температурою повітря в робочій зоні</p>	<p><i>supply temperature differential</i></p>
<p>351 вентиляційно-припливний агрегат Агрегатоване устаткування, призначене для подавання повітря (див. вентиляційний агрегат)</p>	<p><i>supply ventilation installation package</i></p>
<p>352 пристрій регулювання витрати повітря з живленням від системи (див. регулятор витрати повітря)</p>	<p><i>system powered flow rate controller</i></p>
<p>353 температура Вимірювання того, наскільки об'єкт є теплим або холодним відносно умовного чи абсолютного нуля</p>	<p><i>temperature</i></p>
<p>температура індукованого повітря Температура потоку повітря, індукованого в приміщенні</p>	<p><i>induced air temperature</i></p>
<p>середня виміряна температура робочої зони Середнє арифметичне виміряних значень температури повітря в робочій зоні</p>	<p><i>mean measured temperature of the occupied zone</i></p>
<p>середня радіаційна температура Теоретична однорідна температура поверхні оболонки, всередині якої людина буде учасником обміну такої самої кількості радіаційного тепла, що і в реальній неоднорідній оболонці</p>	<p><i>mean radiant</i></p>
<p>робоча температура Теоретична однорідна температура поверхні оболонки, всередині якої людина буде учасником обміну такої самої кількості тепла внаслідок радіації та конвекції, що і в реальній неоднорідній оболонці</p>	<p><i>operative</i></p>
<p>оптимальна робоча температура Робоча температура, яка задовольняє найбільш можливу кількість людей за умови даного одягу і даного рівня активності</p>	<p><i>optimum operative</i></p>

площинна радіаційна температура

Однорідна температура поверхні оболонки, в якій випромінювання тепла з одного боку малого плоского елемента така сама, як і в неоднорідній реальній оболонці

plane radiant

температура первинного повітря

Температура потоку первинного повітря

primary air temperature

асиметрія радіаційної температури

Різниця між площинною радіаційною температурою двох протилежних сторін малого плоского елемента

asymmetry, radiant

різниця температури первинного повітря

Алгебраїчна різниця температури первинного повітря і еталонної температури робочої зони

primary air temperature difference

еталонна температура приміщення

Середнє арифметичне принаймні п'яти вимірювань температури повітря на висоті 1,1 м над підлогою і за межами зони, що перебуває під безпосереднім впливом пристрою

reference air temperature of a room

повна температура повітря

Температура повітря повного потоку повітря, який подається крізь пристрій входу/виходу повітря

total air temperature

точка роси (температура)

Температура суміші повітря і водяної пари, за якої подальше охолодження або додавання водяної пари призводить до конденсації водяної пари з повітря

dewpoint (temperature)

354 різниця температур, вертикальне повітря

Різниця температури повітря, виміряна на висоті 1,1 м і 0,1 м над підлогою. Відстані 1,1 м і 0,1 м — це теоретичні середні величини для висоти голови і щиколоток сидячої людини

temperature difference, vertical air

355 перепад температур у робочій зоні

Найбільша різниця між значеннями вимірної температури повітря в робочій зоні

temperature differential within the occupied zone

356 ризик зміни температури з висотою

Відсоток осіб, що прогнозовано будуть незадоволені різницею температури повітря на висоті голови та колін

temperature gradient risk

357 випробувальний тиск

Статичний манометричний тиск, вимірний у приладі, що має бути випробуваним

test pressure

358 теоретична витрата повітря на жалюзі

Добуток площі центральної частини і розрахованої швидкості повітря з використанням перепаду тиску на жалюзі як динамічного тиску; при цьому припускається, що коефіцієнт втрати тиску $\zeta = 1$

theoretical air flow rate of a louvre

359 коефіцієнт теплового шунтування (центрального кондиціонера повітря) Відношення найнижчої різниці температур між будь-якою точкою зовнішньої поверхні і середньою температурою повітря в приміщенні до різниці між середньою температурою повітря і температурою повітря	<i>thermal bridging factor (of an air handling unit)</i>
360 тепловий комфорт Стан, що характеризується задоволенням людей від теплових характеристик навколишнього повітря	<i>thermal comfort</i>
361 теплове навколишнє середовище Характеристики навколишнього середовища, які впливають на тепловий обмін між тілом людини і навколишнім середовищем	<i>thermal environment</i>
362 теплоізоляція (див. звукова та/ або тепла ізоляція)	<i>thermal insulation</i>
363 тепла радіація теплове випромінювання Передача енергії через електромагнітні хвилі, випромінювані внаслідок температури	<i>thermal radiation</i>
364 теплове відчуття Усвідомлене відчуття, яке зазвичай класифікується такими категоріями стосовно об'єкта як холодний, прохолодний, трохи прохолодний, нейтральний, теплуватий, теплий, гарячий	<i>thermal sensation</i>
365 термометр Прилад для вимірювання температури	<i>thermometer</i>
366 дроселювання Необоротний адіабатичний процес, під час якого тиск знижується завдяки розширенню, без роботи	<i>throttling</i>
367 викидання (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню) Максимальна відстань (L_v) між центром ядра і площиною, дотичною до визначеної ізотахи та перпендикулярною до передбачуваного напрямку потоку	<i>throw (of an air jet in air mixing diffusion)</i>
368 часова стала Час, необхідний для спрацьовування пристрою для досягнення визначеного відсотка його остаточного значення після ступінчастої зміни	<i>time constant</i>

369 допуск Різниця між нижньою та верхньою границями розміру для даного номінального габаритного розміру	<i>tolerance</i>
370 повна витрата потоку повітря Маса чи об'єм повітря, що надходить до приміщення і є сумою витрат первинного та вторинного повітря	<i>total air flow rate</i>
371 повна температура повітря (див. температура)	<i>total air temperature</i>
372 повний манометричний тиск Абсолютний тиск, коли нульовою точкою підрахунку є атмосферний тиск	<i>total gauge pressure</i>
373 повна різниця тисків на центральному кондиціонері повітря Різниця між повним манометричним тиском на виході центрального кондиціонера і повним манометричним тиском на вході	<i>total pressure difference over the air handling unit</i>
374 передане повітря Повітря, що передається з оброблюваного приміщення до іншого оброблюваного приміщення	<i>transferred air</i>
375 перетворювальна деталь Здійснює зміну площі і/або форми поперечного перерізу. Якщо перетворювання поступове, то зменшення площі називається збігом, а зростання площі називається розбіжністю. Якщо перетворення різке, то зменшення площі називається скороченням, а зростання площі називається розширенням (див. також фітінг повітроводу)	<i>transformation (fitting)</i>
376 обслуговуване приміщення Приміщення, яке обслуговується повітророзподільною системою (випробувальна камера)	<i>treated space</i>
377 повітророзподільник-світильник Пристрій входу/виходу повітря, зазвичай у формі щілини або ряду щілин, для застосування з лінійним світильником, але функціонально незалежний від нього	<i>troffer luminaire air terminal device</i>
378 інтенсивність турбуленції Відношення стандартного відхилення швидкості повітря до середньої швидкості повітря	<i>turbulence intensity</i>

<p>379 турбулентний потік пристрій входу/виходу повітря Потік, який характеризується поступальним рухом, що супроводжується нерегулярними завихреннями, пов'язаними з передачею кількості руху між шарами середовища</p>	<p><i>turbulent flow</i></p>
<p>380 верхня границя (повітроводу) Алгебраїчна різниця між максимальним граничним розміром і відповідним номінальним розміром</p>	<p><i>upper limit (of a duct)</i></p>
<p>381 регулювання напрямним апаратом (див. методи регулювання вентилятора)</p>	<p><i>vane control (of a fan)</i></p>
<p>382 відносний крок лопатки (ґратки) Відношення довжини хорди до кроку лопатки</p>	<p><i>vane ratio (of a grille)</i></p>
<p>383 пароізоляція (повітровід) Паростійке покриття, яке наносять поверх термоізоляції повітроводу, яким рухається повітря з температурою нижче температури навколишнього середовища. З тією самою метою застосовується також і на інших конструкціях будівлі. Метою цього покриття є запобігти потраплянню всередину термоізоляції водяної пари та конденсації в ній води. Пароізоляція може також бути потрібною для попередження корозії металевого облицювання внаслідок конденсації</p>	<p><i>vapour barrier (duct)</i></p>
<p>384 регулювання кута лопаток (див. методи регулювання вентилятора)</p>	<p><i>variable blade pitch control (of a fan)</i></p>
<p>385 регулювання змінної швидкості (див. методи регулювання вентилятора)</p>	<p><i>variable speed control (of a fan)</i></p>
<p>386 відносна швидкість повітря Швидкість повітря відносно особи, що перебуває в приміщенні</p>	<p><i>velocity, relative air</i></p>
<p>387 вентиляційний отвір Будь-який отвір у будівлі, призначений для вентиляції</p>	<p><i>vent</i></p>
<p>388 вентиляція Запроектоване подавання повітря до оброблюваного приміщення та забирання повітря з нього</p>	<p><i>ventilation</i></p>
<p>389 концентраційна ефективність вентиляції Значення відношення концентрації забруднювачів у випускному повітрі і в повітрі тієї чи іншої зони</p>	<p><i>ventilation effectiveness concentration</i></p>

390 вентиляційне устаткування Сукупність усіх складових частин, необхідних для забезпечення вентиляції	<i>ventilation installation</i>
391 агрегатоване вентиляційне устаткування (для окремого житла) Сукупність сумісних складових частин, які було випробувано, продано і встановлено як один виріб, призначений виробником для виконання усіх функцій житлового вентиляційного устаткування. <i>Примітка.</i> До її складу можуть входити дрібні деталі, такі як стрічки, герметики та гвинти	<i>ventilation installation package (for a single dwelling)</i>
392 вентиляційна витрата потоку Об'ємна витрата потоку, що характеризує подавання або видалення вентиляційного повітря	<i>ventilation flow rate</i>
393 система вентиляції або кондиціонування повітря Сукупність вентиляційного устаткування або устаткування кондиціонування повітря та самої будівлі	<i>ventilation or air conditioning system</i>
394 пристрій для зниження вібрації Засоби, призначені підвищувати власну частоту стінок повітроводу з метою зводити до мінімуму можливу дію вібрації	<i>vibration reduction device</i>
395 об'ємна витрата потоку Об'єм речовини, що проходить крізь задану поверхню, поділений на час	<i>volume flow rate</i>
396 ефективність відштовхування води η_w кліматичної ґратки Ефективність кліматичної ґратки незалежно від швидкості повітря за випробувальних умов	<i>water rejection efficiency η_w of a weather louvre</i>
397 водонепроникність Здатність встановленого зовні пристрою перенесення повітря протистояти проникненню води. <i>Примітка.</i> Оцінюється за умов, визначених відповідним стандартом	<i>water tightness</i>
398 ширина заданої ізотахи (для дифузії повітря внаслідок витиснення) Максимальна ширина прямокутника, що описує задану ізотаху, перпендикулярно до передбачуваного напрямку потоку і не залежить від відстані від підлоги	<i>width of the $v \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ (for displacement air diffusion)</i>

399 віконний пристрій входу або виходу повітря

Пристрій входу або виходу повітря, призначений для вбудовування у віконні блоки (див. також пристрої входу або виходу повітря, які встановлюють ззовні)

window mounted (air terminal device)

400 зона (регулювання комфортних умов)

Простір або група просторів з подібними тепловими характеристиками, в яких можливо підтримувати потрібні умови повітряного середовища однією системою регулювання або одним елементом відповідної системи регулювання.

zone (comfort process control)

4 УМОВНІ ПОЗНАКИ ТА ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАННЯ

У цьому стандарті використано умовні позначки та одиниці вимірювання, визначені в EN 779, EN ISO 5135, ISO 5801, ISO 13349, та умовні позначки, подані в таблиці 2.

Таблиця 2 — Умовні позначки та одиниці вимірювання

	Термін	Умовна позначка	Одиниця вимірювання
1	абсолютний статичний тиск	p_{sa}	Па
2	абсолютний повний тиск	Див. тиск гальмування потоку	
3	пришвидшення	a	$m \cdot s^{-2}$
4	пришвидшення вільного падіння (або пришвидшення сили тяжіння)	g	$m \cdot s^{-2}$
5	припустимий рівень витoku устаткування	k	%
6	фактична розширюваність газу за постійного тиску	β	K^{-1}
7	витрата повітряного потоку (див. масова чи об'ємна витрата потоку)	q_v або q_m	$m^3 \cdot s^{-1}$ або $kg \cdot s^{-1}$
8	коефіцієнт витoku повітря	f	$m^3 \cdot s^{-1} \cdot m^{-2}$
9	швидкість витoku повітря	q_{vl}	$m^3 \cdot s^{-1}$
10	кут	α	радіани (рад) або градуси
11	кутове пришвидшення	α_a	$rad \cdot s^{-2}$
12	кутова швидкість	ω	$rad \cdot s^{-1}$
13	площа	A	m^2
14	відношення площ витратомірного приладу	$m = \beta^2$	—
15	атмосферний тиск	p_a	Па
16	тангенціальна швидкість лопатки (всередині робочого колеса вентилятора)	u	$m \cdot s^{-1}$
17	ширина	b	м
18	опуклість, западина повітроводу чи оболонки	s	м

Продовження таблиці 2

	Термін	Умовна позначка	Одиниця вимірювання
19	температура за шкалою Цельсія	$\theta, (t)$	°C
20	коефіцієнт теплопровідності	λ	Вт · м ⁻¹ · К ⁻¹
21	коефіцієнт стисливості газу	Z	—
22	концентрація	c	г · м ⁻³
23	коефіцієнт конвекційної теплопередачі	h_c	Вт · м ⁻² · К ⁻¹
24	площа поперечного перерізу повітроводу	A_c	м ²
25	коефіцієнт тертя Дарсі для повітроводу постійної площі	λ	—
26	прогин з'єднання (повітроводу)	c	м
27	густина	ρ	кг · м ⁻³
28	діаметр	d, D	м
29	відношення діаметрів витратомірного приладу	β	—
30	відстань до заданої ізотакси	L_v	м
31	спад (струменя повітря)	h_v	м
32	динамічний тиск	ρ_d	Па
33	динамічна в'язкість	μ	Н · с · м ⁻²
34	робоча площа входу або виходу повітря	A_k	м ²
35	робоча довжина	l	м
36	к.к.д.	η	—
37	енергія	E	Дж
38	втрата енергії на одиницю маси	Δu	Дж · кг ⁻¹
39	ентальпія на одиницю маси	$h, (i)$	Дж · кг ⁻¹
40	ентропія на одиницю маси	s	Дж · кг ⁻¹ · К ⁻¹
41	еквівалентна площа абсорбції	A_e	м ²
42	еквівалентний діаметр прямого прямокутного повітроводу	d_e	м
43	повітряна потужність вентилятора	P_f	Вт
44	к.к.д. вентилятора	η_R	—
45	еквівалентний отвір вентилятора	O	м ²
46	напір вентилятора	H	м
47	потужність робочого колеса вентилятора	P_R	Вт

Продовження таблиці 2

	Термін	Умовна позначка	Одиниця вимірювання
48.	тиск вентилятора	p_F	Па
49	потужність вала вентилятора	P_a	Вт
50	робота вентилятора на одиницю маси	y	Дж · кг ⁻¹
51	коефіцієнт витікання потоку	C_l	м ³ /(с · Па ⁿ)
52	коефіцієнт витікання дозвукового потоку в отворі (або в горловині)	α	—
53	густина середовища за витратомірним приладом	ρ_v	кг · м ⁻³
54	сила	F	Н
55	критерій Фур'є	Fo	—
56	частота (періодичного явища)	f	с ⁻¹
57	коефіцієнт Фруда (або критерій Річа)	Fr	—
58	критерій Грасгофа	Gr	—
59	продуктивність по теплу	C	Дж · К ⁻¹
60	тепловий потік (або теплова потужність)	Φ	Вт
61	густина теплового потоку	φ	Вт · м ²
62	висота	h	м
63	висота над репером	z	м
64	висота заданої ізотахи	h_v	м
65	гідравлічний діаметр прямого паралельного повітро-воду	d_h	м
66	діаметр вентилятора по кінчиках лопаток	D	м
67	радіус вентилятора по кінчиках лопаток	R	м
68	ізоляція обшивки	l_{cl}	м ² · К · Вт ⁻¹
69	внутрішній діаметр труби	D	м
70	внутрішня енергія на одиницю маси	u	Дж · кг ⁻¹
71	ізоентропічна експонента	k	—
72	кінематична в'язкість	ν	м ² · с ⁻¹
73	коефіцієнт кінетичної енергії на перерізі A_1	α_{A_1}	—
74	коефіцієнт кінетичної енергії на одиницю маси	e_K	Дж · кг ⁻¹
75	приховане тепло на одиницю маси (для ізотермічного перетворення фази)	l	Дж · кг ⁻¹
76	довжина	L	м

Продовження таблиці 2

	Термін	Умовна позначка	Одиниця вимірювання
77	число Маха	Ma	—
78	маса	m	кг
79	масова витрата повітряного потоку	q_m	$\text{кг} \cdot \text{с}^{-1}$
80	середня швидкість потоку в поперечному перерізі повітроводу	v_m	$\text{м} \cdot \text{с}^{-1}$
81	інтенсивність метаболізму	M	$\text{Вт} \cdot \text{м}^{-2}$
82	молярна маса	M	$\text{кг} \cdot \text{моль}^{-1}$
83	момент інерції	I	$\text{кг} \cdot \text{м}^2$
84	кількість руху	p	$\text{кг} \cdot \text{м} \cdot \text{с}^{-1}$
85	вхідна потужність двигуна	P_E	Вт
86	к.к.д. вентилятора за потужністю двигуна	η_M	—
87	вихідна потужність двигуна	P_M	Вт
88	кількість лопаток робочого колеса вентилятора	K, B	—
89	число Нусельта	Nu	—
90	робоча температура	$\theta_o, (t_o)$	°C
91	діаметр отвору витратомірного приладу	d	м
92	повний к.к.д. вентилятора	η_E	—
93	повний коефіцієнт теплопередачі	U	$\text{Вт} \cdot \text{м}^{-2} \cdot \text{К}^{-1}$
94	довжина перекривання (в системі повітроводів)	l_p	м
95	парціальний тиск водяної пари	p_v	Па
96	відсоток осіб у приміщенні, що відчувають місцевий дискомфорт	PD	%
97	період (періодичного процесу)	T	с
98	число Рейнольдса для труби	Re_d	—
99	політропічний коефіцієнт	n	—
100	положення вентиля або налагодження індукційного клапана	s	% або градуси
101	потужність	P	Вт
102	число Прандтла	Pr	—
103	прогнозовані середні результати опитування	PMV	—
104	прогнозований процент незадоволених осіб	PPD	%
105	різниця тисків між будь-якими двома визначеними точками	$\Delta p_t, \Delta p_s$ тощо	Па

Продовження таблиці 2

	Термін	Умовна позначка	Одиниця вимірювання
106	коефіцієнт втрати тиску	ζ	—
107	витрата потоку первинного повітря	q_{vp}, q_{mp}	$\text{м}^3 \cdot \text{с}^{-1}$ або $\text{л} \cdot \text{с}^{-1}$, $\text{кг} \cdot \text{с}^{-1}$
108	кількість тепла	Q	Дж
109	радіаційна температура	$\theta_r (t_r)$	$^{\circ}\text{C}$
110	коефіцієнт радіаційної передачі тепла	h_r	$\text{Вт} \cdot \text{м}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$
111	радіус	r	м
112	радіус вигину	r_m	м
113	відношення питомих теплопродуктивностей	γ	—
114	відносна швидкість середовища (відносно робочого колеса вентилятора)	w	$\text{м} \cdot \text{с}^{-1}$
115	відносна вологість	φ_p	—
116	час реверберації	T	с
117	число Рейнольдса	Re	—
118	число Рейнольдса витратомірного приладу	Re_d	—
119	швидкість обертання	n	с^{-1}
120	тиск насичення водяної пари	p_{sat}	Па
121	витрата потоку вторинного повітря	q_{vs}, q_{ms}	$\text{м}^3 \cdot \text{с}^{-1}$ або $\text{л} \cdot \text{с}^{-1}$, $\text{кг} \cdot \text{с}^{-1}$
122	к.к.д. потужності вала вентилятора	η_A	—
123	тілесний кут	Ω	ср
124	рівень звукової потужності	L_W	дБ
125	рівень звукового тиску	L_p	дБ
126	питома потужність вентилятора	SFP	$\text{Вт} \cdot \text{м}^3 \cdot \text{с}^{-1}$
127	питома теплопродуктивність	c	$\text{Дж} \cdot \text{кг}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$
128	питома теплопродуктивність за постійного тиску	c_p	$\text{Дж} \cdot \text{кг}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$
129	питома теплопродуктивність за постійного об'єму	c_v	$\text{Дж} \cdot \text{кг}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$
130	розширення (струменя повітря)	b_v	м
131	тиск гальмування потоку (абсолютний повний тиск)	p_{ta}	Па
132	число Стентона	St	—
133	статичний манометричний тиск	p_s	Па
134	площа поверхні прямолінійного повітроводу	A_i	м^2
135	коефіцієнт теплопередачі поверхні	h	$\text{Вт} \cdot \text{м}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$

Продовження таблиці 2

	Термін	Умовна позначка	Одиниця вимірювання
136	поверхневий натяг	σ	$\text{Н} \cdot \text{м}^{-2}$
137	тангенціальна компонента абсолютної швидкості середовища (всередині робочого колеса вентилятора)	c_u	$\text{м} \cdot \text{с}^{-1}$
138	перепад температур	$\Delta\theta, \Delta t, \Delta T$	К
139	коефіцієнт теплового шунтування корпусу центрального кондиціонера повітря	k_b	—
140	теплопровідність	a	$\text{м}^2 \cdot \text{с}^{-1}$
141	термодинамічна (чи абсолютна) температура	T	К
142	товщина	t, d	м
143	товщина динамічного примежового шару	δ	м
144	товщина теплового примежового шару	δ_T	м
145	викидання	L_v	м
146	час	t	с
147	часова стала (експонентної зміни кількості)	τ	с
148	число Рейнольдса для кінчиків лопаток робочого колеса	Re_u	—
149	швидкість по кінчиках лопаток робочого колеса	U	$\text{м} \cdot \text{с}^{-1}$
150	крутний момент	T	$\text{Н} \cdot \text{м}$
151	повна витрата потоку повітря	q_{vt}, q_{mt}	$\text{м}^3 \cdot \text{с}^{-1}$ або $\text{л} \cdot \text{с}^{-1}$, $\text{кг} \cdot \text{с}^{-1}$
152	повний манометричний тиск	p_t	Па
153	інтенсивність турбулентності	T_u	%
154	універсальна стала газу	R	$\text{Дж} \cdot \text{кг}^{-1} \cdot \text{К}^{-1}$
155	швидкість	v	$\text{м} \cdot \text{с}^{-1}$
156	швидкість звуку	c	$\text{м} \cdot \text{с}^{-1}$
157	об'єм	V	м^3
158	об'ємна витрата потоку	q_v	$\text{м}^3 \cdot \text{с}^{-1}$ або $\text{л} \cdot \text{с}^{-1}$
159	довжина хвилі (періодичного явища)	λ	м
160	вага	G	Н
161	зважений рівень звукового тиску	L_{pA} L_{pB} L_{pC}	дБ (А) дБ (В) дБ (С)
162	змочений периметр повітроводу	χ	м
163	ширина	b	м

Кінець таблиці 2

	Термін	Умовна познака	Одиниця вимірювання
164	робота	<i>W</i>	Дж
165	модуль Юнга	<i>E</i>	$\text{Н} \cdot \text{м}^{-2}$

5 ГРАФІЧНІ УМОВНІ ПОЗНАКИ

5.1 Дифузія

У таблиці 3 подано графічні умовні позначки, що стосуються дифузії.

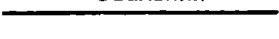
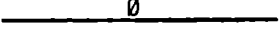

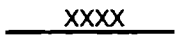

Таблиця 3 — Графічні умовні позначки, що стосуються дифузії

№ пор.	Графічна умовна познака	Англійський термін	Український термін
1		Supply air terminal device	Пристрій входу/виходу припливного повітря
2		Exhaust air terminal device	Пристрій входу/виходу випускного повітря

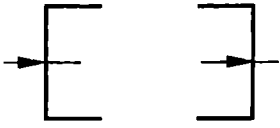

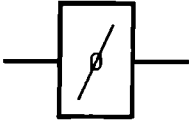
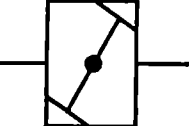

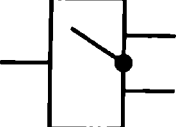
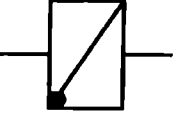
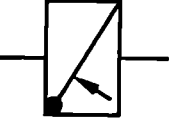
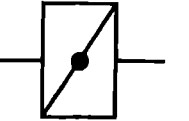
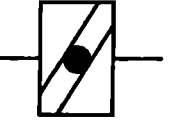
5.2 Розподілення

У таблиці 4 подано графічні умовні позначки, що стосуються розподілення.

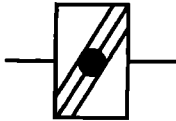
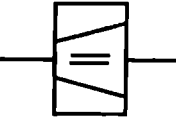
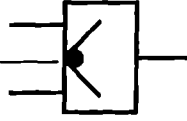
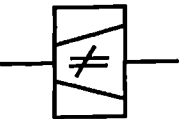
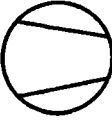
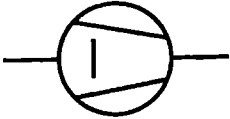
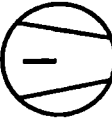

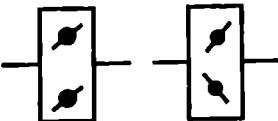
Таблиця 4 — Графічні умовні позначки, що стосуються розподілення

№ пор.	Графічна умовна познака	Англійський термін	Український термін
1	<p>Овальний</p> <p>Ø</p> <p>a × b</p> 	<p>Ducts rigid</p> <p>Oval</p> <p>Circular</p> <p>Rectangular</p>	<p>Жорсткі повітроводи</p> <p>Овальний</p> <p>Круглий</p> <p>Прямокутний</p>
2	 	<p>Ducts rigid with thermal insulation</p> <p>Outside</p> <p>Inside</p>	<p>Жорсткі повітроводи з теплоізоляцією</p> <p>Зовнішня ізоляція</p> <p>Внутрішня ізоляція</p>
3	 	<p>Ducts rigid with acoustic insulation</p> <p>Outside</p> <p>Inside</p>	<p>Жорсткі повітроводи з акустичною ізоляцією</p> <p>Зовнішня ізоляція</p> <p>Внутрішня ізоляція</p>
4		Ducts flexible	Гнучкі повітроводи
5		Bend 90°, 45° etc.	Коліно 90°, 45° тощо
6		Branch, splitting	Розгалуження, роз'єднувальне

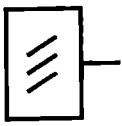
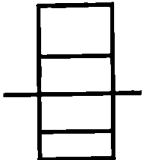
Продовження таблиці 4

№ пор.	Графічна умовна позначка	Англійський термін	Український термін
7		Transformation, abrupt	Перетворювання, різке
8		Transformation, continuous	Перетворювання, поступове
9		Damper	Клапан
10		Airtight damper	Повітронепроникний клапан
11		Attenuator	Шумоглушник
12		Diverting element	Відхилювальний елемент
13		Non return damper	Незворотний клапан
14		Pressure relief damper	Запобіжний клапан
15		Smoke damper	Протидимовий клапан
16		Fire damper	Противопожежний клапан

Продовження таблиці 4

№ пор.	Графічна умовна позначка	Англійський термін	Український термін
17		Fire and smoke damper	Протипожежний і протидимовий клапан
18		Constant flow control damper	Регулювальний клапан з постійною витратою потоку
19		Bypass	Байпас
20		Variable flow control damper	Регулювальний клапан зі змінною витратою потоку
21		Fan	Вентилятор
22		Radial fan	Радіальний вентилятор
23		Axial fan	Осьовий вентилятор
24		Air filter	Повітряний фільтр
25	 паралельні протилежні	Multi-leaf damper	Жалюзійний багатостулковий клапан

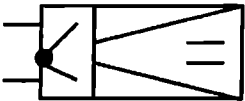
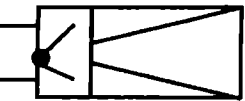
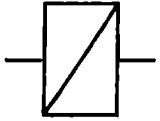
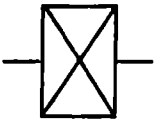
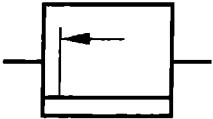

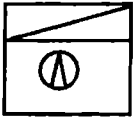
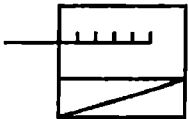
Кінець таблиці 4

№ пор.	Графічна умовна позначка	Англійський термін	Український термін
26		Louvre	Жалюзі
27		Flow rectifier	Ректифікатор потоку

5.3 Оброблення

У таблиці 5 подано графічні умовні позначки, що стосуються оброблення.

Таблиця 5 — Графічні умовні позначки, що стосуються оброблення

№ пор.	Графічна умовна позначка	Англійський термін	Український термін
1		Mixing box with constant air flow	Змішувач повітря з постійною витратою потоку
2		Mixing box with variable air flow	Змішувач повітря зі змінною витратою потоку
3		Air heater	Повітрянагрівач
4		Air cooler	Повітроохолоджувач
5		Air humidifier	Зволожувач повітря
6		Mixing chamber	Змішувальна камера
7		Fan coil unit	Вентиляторний доводжувач
8		Induction unit	Ежекційний доводжувач

5.4 Контрольні та вимірювальні прилади

У таблиці 6 подано графічні умовні позначки, що стосуються контрольних та вимірювальних приладів.

Таблиця 6 — Графічні умовні позначки, що стосуються контрольних та вимірювальних приладів

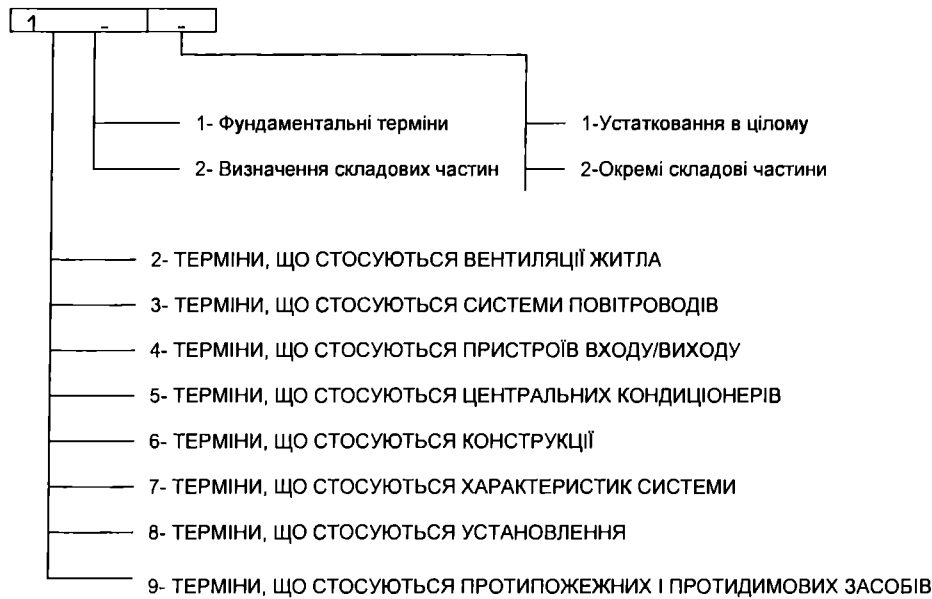
№ пор.	Графічна умовна позначка	Англійський термін	Український термін
1		Measuring sensor	Вимірювальний давач
2		Controller	Регулятор
3		Actuator	Виконавчий механізм

ДОДАТОК А
(довідковий)

**МОЖЛИВА СТРУКТУРА ТЕРМІНІВ ТА ВИЗНАЧЕНЬ
ДЛЯ БАЗИ ДАНИХ**

А.1 Нижче подано можливу структуру класифікації термінів та визначень для використання в базі даних:

a	b	c	d
			A
1	1	1	absolute humidity
1	1	1	absolute total pressure (stagnation pressure)
3	1	1	accessibility
4	1	2	accessories of distribution
1	2	1	acoustic and/or thermal insulation
1	2	6	acoustic environment
1	2	1	actuator
4	2	1	adjustable flow rate air diffuser
4	2	1	adjustable grille
4	2	1	adjustable pattern air diffuser
1	2	1	air conditioning
1	2	1	air conditioning installation
4	2	1	air diffuser
4	1	2	air diffusing ceiling
1	2	4	air diffusion
1	2	4	air distribution
1	2	2	air duct
2	2	2	air extraction cooking hood
1	1	1	air flow
1	1	1	air flow rate
4	2	1	air flow rate controllers
5	1	1	air handling unit
5	2	2	air heating and cooling coils
1	1	1	air humidity
3	1	1	air leakage factor (of a duct)
3	1	1	air leakage rate (of a duct)
6	1	1	air pollutant
1	2	6	air pollution
4	2	1	Air Terminal Device (ATD)
4	1	1	Air Terminal Unit (ATU)
4	2	1	Air Terminal Unit assembly
4	2	2	Air Terminal Units with integral air terminal device
3	1	1	air tightness class A, B and C (of a duct)
4	2	1	air transfer device
1	2	1	air treatment
4	2	1	air turning vanes

1	2	6	air type
1	1	1	air velocity
4	1	1	A _x -value (effective area of an air terminal device)
1	4	1	anemometer
3	1	1	angle of a transformation piece
4	1	1	aspect ratio (of a rectangular air terminal device)
4	2	1	automatically controlled air terminal device
5	2	2	axial flow fan
B			
4	2	2	baffle
1	2	8	balancing
3	2	2	bend (elbow)
5	2	2	bifurcated fan
5	1	1	blow-through unit
3	2	2	branch
1	2	1	bulging, caving of a duct or enclosure(s)
3	2	2	butt connection
4	2	2	butterfly dampers or valves
1	2	5	bypass factor
C			
1	2	8	calibration
1	3	1	casing
5	2	2	casing of an air handling unit
5	2	2	centrifugal fan
1	3	5	chiller
5	2	2	circulating fan
1	2	1	clean room
3	1	1	clearance (for ductwork connection)
3	2	2	cleat
6	1	1	Clo-unit
3	2	2	collar
5	2	1	combined section of an air handling unit
6	1	1	comfort condition
1	2	8	commissioning
1	3	1	component
5	2	1	component of an air handling unit
3	2	1	component of ventilation or air conditioning
4	2	1	components of air diffusion
4	2	1	components of air distribution
3	2	2	connector
5	2	2	contra rotating fan
4	2	1	control device (air terminal unit)
1	2	1	control system
2	2	2	cooker hood
5	2	2	cooler
1	3	5	cooling
5	2	1	cooling coil
4	1	1	core area of a sand trap louvre
4	1	1	core area of an air terminal device
2	2	2	cowl
4	1	1	cross-sectional area of a duct
D			
4	2	1	damper and valve
5	1	1	damper control (of a fan)
5	2	1	damper section
3	1	1	deflection of a duct
3	1	1	deflection of a joint

1	2	1	dehumidification
1	1	1	deviation
1	1	1	dewpoint (temperature)
1	2	4	diffusion of air
1	3	5	direct fired air heater
4	1	1	discharge or entry loss coefficient of a louvre
1	2	4	displacement air diffusion
6	1	1	distance to the $v \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ isovel
3	2	2	door and inspection panel
5	2	2	drain cock
5	2	2	drain plug or cock
6	1	1	draught
6	1	1	draught risk rating
4	1	1	drop (of an air jet in mixing air diffusion)
4	2	1	dual duct unit
3	2	1	duct board
3	2	1	duct connection component
3	2	1	duct fitting
3	1	2	duct sealing
3	1	2	duct support
3	1	1	duct support spacing
3	2	2	duct transformation
5	2	2	ducted fan
3	2	1	ductwork components
2	1	1	dwelling
1	1	1	dynamic pressure
E			
4	1	1	effective area of an air terminal device
3	1	1	effective length of a duct
3	1	1	effective length of a fitting
4	2	1	element of distribution
3	1	1	equivalent diameter of a straight rectangular parallel duct
6	1	1	exfiltration
1	2	1	exhaust air
5	1	1	exhaust air classification
5	1	1	external fan pressure difference
6	1	1	external work
4	2	1	externally mounted air terminal device
2	2	2	externally mounted wall air terminal device
5	1	1	extract air
5	1	1	extract air classification
2	2	2	extract air terminal device
5	1	1	extract temperature differential
F			
1	3	5	fan
2	1	1	fan assisted balanced ventilation
2	1	1	fan assisted exhaust ventilation
4	2	2	fan assisted induction terminal unit
4	2	2	fan assisted induction terminal unit with constant flow rate
4	2	2	fan assisted induction terminal unit with variable flow rate
2	1	1	fan assisted supply air ventilation
5	1	1	fan control methods
1	2	5	fan functions
5	2	2	fan inlet
1	2	5	fan installation categories
5	2	2	fan outlet
5	2	1	fan section of an air handling unit

1	2	5	fan types
3	2	2	female connector
1	3	1	filter
5	2	1	filter section of an air handling unit
1	2	1	filtration
4	2	2	fire and smoke damper
4	2	2	fire damper
4	2	1	fixed air terminal device
4	2	2	fixed directional grille
4	2	2	fixed non-directional grille
4	2	1	fixing accessory for air terminal devices
3	2	2	flange
5	2	1	flash chamber
3	2	1	flexible duct
6	1	1	floor temperature dissatisfaction risk
1	2	1	flow
4	2	2	flow equaliser
4	1	1	flow rate control device
1	3	4	flow rate controller
1	2	4	flow rate pressure characteristic
4	1	1	free area of an air terminal device
4	1	1	free area ratio
4	1	1	free area velocity
4	2	2	fully adjustable air diffuser
8	1	1	functional check
8	1	1	functional measurement
			G
1	2	2	grease absorption efficiency
4	2	1	grille
			H
1	3	1	heat exchanger
1	2	5	heat recovery
5	2	1	heat recovery section of an air conditioning unit
4	2	2	heat removal luminaire
1	1	1	heating
5	2	2	heating coil
6	1	1	height of the $v \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ isovel (for displacement air diffusion)
4	2	2	hit and miss damper or valve
1	2	1	humidification
1	1	1	humidification efficiency
5	2	1	humidifier section of an air handling unit
1	1	1	humidity
1	1	1	hydraulic diameter
1	4	1	hygrometer
			I
1	2	5	impeller tip diameter (of a fan)
6	1	1	indoor air
6	1	1	indoor air classification
6	1	1	indoor air classification on CO ₂ (non smoking areas)
6	1	1	indoor air classification on controlling
6	1	1	indoor air quality
4	1	1	induced air
4	1	1	induced air temperature
1	2	4	induction rate
4	2	2	induction supply air terminal device
4	2	2	induction terminal unit (excluding fan-powered terminal unit)
6	1	1	infiltration

3	1	1	insertion length
4	1	1	insertion loss (of a weather louver)
3	2	2	inspection panel
6	1	1	insulation of clothing
1	2	1	internal heating load
4	1	1	internally induced air flow rate (air terminal device)
4	2	1	internally mounted air transfer device
4	2	2	iris damper and valve
4	1	1	isovel
			J
5	2	2	jet fan
			L
1	2	1	leakage
5	1	1	leakage of an installation
4	2	2	linear air diffuser
4	2	2	linear grille
6	1	1	local air velocity
1	2	6	local mean air velocity
1	2	6	local measured mean air velocity
4	2	1	louvre
4	2	2	low velocity air terminal device
3	1	1	lower limit (of a duct)
			M
3	2	2	male connection
1	4	1	manometer
4	2	2	manual damper
4	2	2	manual valve
4	2	2	manually adjusted air terminal device
1	1	1	mass flow rate
6	1	1	mean measured temperature of the occupied zone
6	1	1	mean radiant temperature
1	4	1	measurement station
4	2	2	mechanical constant flow rate controller
4	2	2	mechanical variable flow rate controller
6	1	1	met-unit
6	1	1	metabolic rate
5	1	1	mixed air
4	1	1	mixing air diffusion
5	2	1	mixing section of an air handling unit
1	3	1	mixing section of an air terminal unit
4	2	2	multiple leaf damper or valve
			N
1	2	1	natural ventilation
3	1	1	negative rated operating pressure
3	1	1	nominal length of a flexible duct
3	1	1	nominal length of a rigid duct
4	1	1	nominal size of an air terminal device
3	1	1	nominal size of duct and fitting
4	2	2	nozzle
			O
1	2	1	occupied zone
6	1	1	odour dispersion time
6	1	1	odour reduction factor
6	1	1	operative temperature
6	1	1	optimum operative temperature
6	1	1	outdoor air
6	1	1	outdoor air classification

1	2	1	overall heat transfer coefficient
3	1	1	overlap length
			P
5	2	1	partition fan
4	2	2	perforated plate
6	1	1	permissible range
6	1	1	plane radiant temperature
4	2	2	plaster frame
5	2	1	plate mounted axial flow fan
4	2	2	plenum box
1	2	6	pollution
3	1	1	positive rated operating pressure
6	1	1	predicted Mean Vote
6	1	1	predicted Percentage of Dissatisfied
1	1	1	pressure difference
1	1	1	pressure drop
2		1	pressure factor
4	1	1	pressure loss coefficient
1	2	1	primary air
1	2	1	primary air flow rate
4	1	1	primary air temperature
5	2	1	propeller fan
			Q
			R
4	2	2	rain louvre
2	2	2	range hood
2	2	2	recirculation air
1	2	1	recirculating air handling unit
5	2	1	reversible axial flow fan
4	1	1	rise (of an air jet in mixing air diffusion)
2	2	2	roof outlet
4	1	1	room air velocity
			S
4	1	1	sand rejection efficiency of a sand trap louvre
4	2	2	sand trap louvre
1	1	1	saturation pressure of vapour
1	2	1	secondary air
4	2	1	secret (or concealed fixing)
5	1	1	section of air handling unit
1	4	1	sensor
1	2	8	set point
1	2	5	short circuit of air external
1	2	5	short circuit of air internal
4	2	2	single duct unit
4	2	2	single leaf damper or valve
5	2	1	size designation of a fan
4	2	2	slide damper or valve
3	2	1	slip joint
4	2	2	smoke damper
4	2	2	snap in fastener
4	2	1	sound reduction device
5	2	1	sound reduction section
5	1	1	specific fan power
4	1	1	spread (of an air jet in mixing air diffusion)
1	1	1	standard air
1	1	1	static gauge pressure
1	1	1	static pressure
3	2	1	stiffener

3	2	2	straight duct component
3	1	1	straight duct surface area
3	2	1	straightening element
1	2	1	supply air
5	1	1	supply air classification
1	2	1	supply air flow rate
4	2	1	supply air terminal device
6	1	1	supply temperature differential
4	2	2	system powered flow rate controller
			T
1	1	1	temperature
6	1	1	temperature difference, vertical air

ДОДАТОК НА
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

А

агрегат вентиляторний 164
агрегат вентиляційно-припливний 351
агрегат доводжувальний 33
анемометр 43
апарат охолоджувальний 86

Б

балансування 52

В

вентиль ручний 248
вентилятор 148
вентилятор гвинтовий 306, 166
вентилятор з повітроводом 125, 157
вентилятор із роздвоєним каналом 54, 166
вентилятор осьовий 49, 166
вентилятор осьовий, що монтується на пластині 290, 166
вентилятор протилежного обертання 82, 166
вентилятор радіальний 66, 166
вентилятор реверсивний осьовий 312, 166
вентилятор струминний 235, 157
вентилятор циркуляційний 68, 157
вентилятор, що встановлюється у перегородці 284, 157
вентиляція 388
вентиляція збалансована 51
вентиляція механічна 256

вентиляція мішана 213
вентиляція примусова випускна 150
вентиляція примусова збалансована 149
вентиляція примусова припливна 154
вентиляція природна 264
викидання (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню) 367
вимірювання функціональне 194
вирівнювач потоку 184
висота заданої ізотахи (для дифузії повітря внаслідок витиснення) 205
витік байпасний 61
витік повітря 25
витік повітря з житла 128
витік через устаткування 236
витрата індукованого повітря внутрішня (пристрій входу/виходу повітря) 231
витрата повітря на жалюзі теоретична 358
витрата потоку вентиляційна 392
витрата потоку масова 250
витрата потоку об'ємна 395
витрата потоку первинного повітря 304
витрата потоку повітря 20
витрата потоку повітря повна 370
витрата припливного потоку 348
висяжка кухонна (висяжка над плитою) 85
висяжка кухонна рециркуляційна 30

витяжка над плитою 308, 85
 вихід вентилятора 160
 відбивач потоку 38
 відношення сторін (прямокутного пристрою входу/виходу повітря) 45
 відсмоктувач повітря кухонний 18
 відсоток незадоволених осіб прогнозований 295
 відстань до заданої ізотахи (для дифузії повітря внаслідок витиснення) 109
 відхил 103
 відчуття теплове 364
 вкладка 73
 водонепроникність 397
 вологість 212
 вологість абсолютна 1
 вологість повітря 24
 втрата тиску 301, 297
 втрати погодних жалюзі внесені 226
 вхід вентилятора 158

Г

гігрометр 215
 границя верхня (повітроводу) 380

Ґ

ґратка 196
 ґратка лінійна 238
 ґратка регульована 9, 196
 ґратка фіксована напрямлена 176, 196
 ґратка фіксована ненапрямлена 177, 196

Д

давач 322
 дверцята й оглядова панель 111
 деталь перетворювальна 375
 деталь повітроводу перетворювальна 124
 дефлектор 92
 дефлектор примусової дії 46
 джерело світла з відводом тепла 201
 дифузія змішаного повітря 260
 дифузія повітря 14
 дифузія повітря внаслідок витиснення 108

дифузія повітряна 105, 14
 діаметр гідравлічний 214
 діаметр еквівалентний прямолінійного прямокутного паралельного повітроводу 137
 діаметр по кінчиках лопаток (вентилятора) 216
 діапазон припустимий 287
 діафрагма ірисова 233, 95
 довжина вставлення 225, 282
 довжина гнучкого повітроводу номінальна 266
 довжина жорсткого повітроводу номінальна 267
 довжина перекривання 282
 довжина повітроводу корисна 132
 довжина фітінгу повітроводу корисна 133
 доводжувач 32
 доводжувач двоканальний 117
 доводжувач ежекційний (за винятком вентиляційного доводжувача) 223
 доводжувач з вбудованим пристроєм входу/виходу 34

доводжувач з примусовою вентиляцією з постійною витратою повітря індукційний 152, 151
 доводжувач з примусовою вентиляцією зі змінною витратою повітря індукційний 153, 151

доводжувач з примусовою вентиляцією індукційний 151

доводжувач одноканальний 328
 допуск 369

доступність (стосовно обладнання) 3
 дроселювання 366

Е

екранування житлового приміщення 325
 ексфільтрація повітря 138
 елемент вирівнювання 346, 184
 елемент відхилювальний 110
 елемент жорсткості 343
 елемент розподілення повітря 134, 79
 ефективність вентиляції концентраційна 389
 ефективність відкидання жалюзійного уловлювача піску смугова 316
 ефективність відштовхування води η_w кліматичної ґратки 396

ефективність зволоження 209

ефективність фільтра середня 48

Ж

жалюзі 242

жалюзі від дощу (більш поширена назва — погодні жалюзі) 307

житло 127

З

з'єднання впритул 58

з'єднання ковзне 332

з'єднувач 81

з'єднувач внутрішній 245

з'єднувач зовнішній 167

забруднення 292

забруднення повітря 29

забруднювач повітря 28

зазор (для з'єднання в системі повітроводів) 70

западина 65, 57

запах 274

заслінка 50

заслінка шиберна або вентиль шиберний 331, 95

затискач із заскочкою фіксувальний 334, 178

зволоження 208

здавання устаткування 197

здатність до нереверсивного потоку 271

здатність одягу ізоляційна 228

змійовик нагрівальний 203

змійовик охолоджувальний 88

змійовики повітряні нагрівальний та охолоджувальний 23

значення задане 323

зниження шуму (шумоглушіння) 337

зона 400

зона робоча 273

і

ізоляція звукова та/ або тепла 6

ізотаха 234

інтенсивність витоку повітря 27

інтенсивність внутрішнього витоку повітря 229

інтенсивність метаболізму 258

інтенсивність турбуленції 378

інфільтрація повітря 224

К

калібрування 62

камера впорскування холодоагенту 180

камера повітророзподілювальна 291

кімната чиста 69

к.к.д. абсорбції мастила 195

клапан (або вентиль) 95

клапан або вентиль ударний та пропускний 207

клапан або вентиль жалюзійний багатостулковий 263, 95

клапан незворотний 270

клапан або вентиль одностулковий, дросель-клапан 329, 95

клапан протидимовий 333, 174

клапан протипожежний 173, 174

клапан протипожежний і протидимовий 174

клапан ручний 247

клапан-метелик 59, 95

клас герметичності по повітрю А, В, С та D (повітроводу) 35

коефіцієнт байпасування 60

коефіцієнт витоку повітря 26

коефіцієнт витрати на виході жалюзі 107

коефіцієнт вільної площі 190

коефіцієнт втрати на вході жалюзі 135

коефіцієнт втрати тиску 302

коефіцієнт ежекції (пристрою входу/виходу повітря) 221

коефіцієнт зниження запаху 276

коефіцієнт тепла розмерзання 100

коефіцієнт теплового шунтування (центрального кондиціонера повітря) 359

коефіцієнт теплообміну загальний 281

коефіцієнт тиску 298

коліно 53

комфорт тепловий 360

кондиціонер повітря центральний 22
 кондиціонер повітря центральний рециркуляційний 310
 кондиціонер прямоточний 55
 кондиціонування повітря 11
 концентрація кількості частинок 283
 корпус 63
 корпус центрального кондиціонера повітря 64

кран спускний 112, 113
 кріплення потайне 320, 178
 крок лопатки (ґратки) відносний 382
 крок опор повітроводу 122
 кут перетворювальної деталі 44

М

манометр 246
 межа повітроводу нижня 244
 методи регулювання вентилятора 155
 мет-одиниця 257
 механізм виконавчий 7

Н

навантаження охолоджувальне, витрата холоду 89
 навантаження теплове 204
 навантаження теплове внутрішнє 230
 нагрівання 202

О

оброблення повітря 37
 одиниця термоізоляції обшивки 72
 опори повітроводу 123
 опуклість, западина повітроводу чи оболонки (оболонок) 57
 осушення повітря 101
 отвір вентиляційний 387
 отвір вихідний даховий 314
 отвори центрального кондиціонера повітря 277
 охолодження 87
 охолоджувач 86, 67

П

панель оглядова 227, 111
 пароізоляція (повітровід) 383
 перевірка функціональна 193
 перепад температур у робочій зоні 355
 перепад температур припливного повітря 350
 перетворення повітроводу 124
 підйом (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню) 313
 пластина перфорована 286, 184
 плита повітроводу 118
 площа еквівалентна або площа корисна 136
 площа корисна 130, 136
 площа поверхні прямокутного повітроводу 345
 площа поперечного перерізу повітроводу 93
 площа пристрою входу або виходу повітря корисна 131
 площа пристрою входу/виходу повітря робоча 42
 повітровід 17
 повітровід гнучкий 181
 повітронагрівач безпосереднього нагріву 106
 повітророзподільник 13
 повітророзподільник з регулюванням витрати потоку 8
 повітророзподільник з регулюванням потоку 10
 повітророзподільник лінійний 237
 повітророзподільник повністю налаштовуваний 192
 повітророзподільник-світильник 377
 повітря викидне 145
 повітря випускне 139
 повітря вторинне 319
 повітря змішане 259
 повітря зовнішнє 280
 повітря індуковане 219
 повітря кімнатне 217
 повітря первинне 303
 повітря передане 374
 повітря припливне 347
 повітря рециркуляційне 309
 повітря стандартне 340

потік 183
потік повітря 19
потік турбулентний 379
приладдя для пристрою входу/виходу повітря кріпильне 178
приладдя розподілення 4
приміщення обслуговуване 376
пристрій для зниження вібрації 394
пристрій виходу викидного повітря 146
пристрій входу або виходу повітря віконний 399
пристрій входу/виходу повітря 31
пристрій входу/виходу повітря з низькою швидкістю 243
пристрій входу/виходу повітря з ручним регулюванням 249
пристрій входу/виходу повітря фіксований 175, 31
пристрій входу/виходу припливного повітря 349
пристрій входу/виходу припливного повітря ежекційний 222
пристрій перенесення повітря 36
пристрій перенесення повітря, змонтований у приміщенні 232
пристрій перенесення повітря, змонтований ззовні 144
пристрій регулювання витрати потоку 185
пристрій регулювання витрати повітря, що спрацьовує від системи 352, 185
пристрої входу/виходу з автоматичним регулюванням 47, 31
пробка або кран спускні 113
провітрювання 41
прогин з'єднання 99
прогин повітроводу 98
проникність крізь фільтр 285
протяг 114

Р

радіація тепла, теплове випромінювання 363

рама внутрішньостінна 289, 178
регулювання (вентилятора) клапаном 96, 155
регулювання напрямним апаратом 381, 155
регулювання змінної швидкості 385, 155
регулювання кута лопаток 384, 155
регулятор (доводжувач) 83
регулятор витрати повітря 21, 95
регулятор витрати потоку 186, 185
регулятор змінної витрати повітря механічний 255, 185
регулятор постійної витрати повітря механічний 254, 185
результати опитування прогнозовані усереднені 294
ризик зміни повітря з висотою 356
ризик незадоволеності температурою підлоги 182
ризик протягу оцінковий 115
різниця температур, вертикальне повітря 354
різниця температур вихідна 147
різниця тисків 296
різниця тисків вентилятора зовнішня 142
різниця тисків на центральному кондиціонері повітря повна 373
різниця тисків центрального кондиціонера повітря розрахункова 102
робота вентилятора на одиницю маси 165
робота зовнішня 143
розгалуження 56
розмір вентилятора 330
розмір повітроводу і фітінгу номінальний 269
розмір пристрою входу або виходу номінальний 268
розподілення повітря 16
розширення (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню) 338

С

секція вентиляторів 162
секція глушіння шуму 335
секція доводжувача змішувальна 262

- секція з клапаном 97
 секція зволожувача 210
 секція зволожувача центрального кондиціонера повітря 211
 секція теплоутилізації 200
 секція фільтрів 169
 секція центрального кондиціонера повітря 321
 секція центрального кондиціонера повітря змішувальна 261
 секція центрального кондиціонера повітря комбінована 74
 середовище акустичне навколишнє 5
 середовище навколишнє теплове 361
 система вентиляції або кондиціонування повітря 393
 система регулювання 84
 скоба 71
 сопло 272
 спад (струменя повітря під час дифузії повітря завдяки змішуванню) 116
 спад тиску 297
 спад тиску на фільтрі кінцевий 171
 стала часова 368
 станція вимірювальна 253
 стеля повітророзподільна 15
- Т**
- температура 353
 температура індукованого повітря 220, 353
 температура оптимальна робоча 279, 353
 температура первинного повітря 305, 353
 температура площинна радіаційна 288, 353
 температура повітря еталонна в приміщенні з вентиляцією витисненням 311
 температура повітря повна 371, 353
 температура робоча 278, 353
 температура робочої зони виміряна середня 251, 353
 температура середня радіаційна 252, 353
 теплоізоляція 362, 6
- теплообмінник 198
 теплоутилізація 199
 термометр 365
 тип повітря 39
 типи вентиляторів 166
 типи вентиляторів залежно від призначення 157
 типи компоновки вентиляторів 159
 тиск абсолютний повний (тиск гальмування потоку) 2
 тиск вентилятора 161
 тиск вентилятора динамічний 156
 тиск вентилятора статичний 163
 тиск випробуваний 357
 тиск водонепроникності граничний 299
 тиск водонепроникності пристрою входу/виходу повітря граничний 300
 тиск динамічний 129
 тиск насичення водяної пари 318
 тиск номінальний робочий вище атмосферного 293
 тиск номінальний робочий нижче атмосферного 265
 тиск повний манометричний 372
 тиск статичний 341
 тиск статичний манометричний 342
 точка роси (температура) 104, 353
 тяга природна 339
- У**
- уловлювач піску жалюзійний 317
 умови комфортні 75
 устаткування агрегатоване вентиляційне (для окремого житла) 391
 устаткування агрегатоване вентиляційне випускне 141
 устаткування вентиляційне 390
 устаткування випускне 140
 устаткування кондиціонування повітря 12
 ущільнення повітроводу 121
- Ф**
- фільтр 168

фільтр тонкого очищення 172
фільтр-НЕРА 206
фільтрація 170
фітинги повітроводу 120
фланець 179

Х

характеристика витрата — тиск 187

Ц

цикл повітря короткий, внутрішній 327
цикл повітря короткий, зовнішній 326
циркуляція повітря поперечна 94
циркуляція повітря шахтна 324

Ч

час розсіювання запаху 275
частина вільна 188
частина повітроводу складова
прямокутна 344
частина пристрою входу або виходу повітря
вільна 189
частина пристрою входу або виходу повітря
центральна 90
частина пристрою жалюзійного уловлювача
піску центральна 91
частина складова 76

частина устаткування вентиляції або кондиціону-
вання повітря складова 80

частина центрального кондиціонера повітря
складова 77

частини повітроводу з'єднувальні
складові 119

частини розподілення повітря складові 79

частини систем дифузії повітря складові 78

частини системи повітроводів складові 126

Ш

швидкість повітря 40
швидкість повітря місцева 239
швидкість повітря в приміщенні 315
швидкість повітря виміряна місцева
середня 241
швидкість повітря відносна 386
швидкість повітря місцева середня 240
швидкість у вільній площі 191
ширина заданої ізотахи (для дифузії повітря
внаслідок витиснення) 398
шумоглушник 336

Я

якість кімнатного повітря 218

Код УКНД 01.040.91; 01.075; 91.140.30

Ключові слова: системи вентиляції і кондиціонування повітря; терміни та визначення; умовні позначки; графічні умовні позначки; одиниці вимірювання.
